Euroopa Parlament
2024-2029

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

2025/0550(COD)

29.6.2026

ARVAMUS

Esitaja: naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Saajad: kultuuri- ja hariduskomisjon ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2028–2034 programm AgoraEU ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) 2021/692 ja (EL) 2021/818
(COM(2025)0550 – C10-0173/2025 – 2025/0550(COD))

Arvamuse raportöör: Mélissa Camara

PA_Legam

LÜHISELGITUS

Aastatel 2028–2034 on üks Euroopa Liidu peamisi rahastamisvahendeid demokraatia, põhiõiguste ja võrdõiguslikkuse valdkonnas programm AgoraEU. See võetakse kasutusele ajal, mida iseloomustab murettekitav õigusriigi nõrgenemine ning naiste, LGBTIQ-inimeste ja vähemuste õigustega seotud probleemide sagenemine nii mõneski liikmesriigis.

Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud väärtused – inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste austamine – ei ole pelgalt kõlavad sõnad. Nendega kehtestatakse liidu institutsioonidele ja liikmesriikidele konkreetsed kohustused. Korduvad rünnakud seksuaal- ja reproduktiivõiguste vastu, LGBTIQ-inimeste häbimärgistamine, tagasilöögid võrdõiguslikkuse poliitikas ja kodanikuühiskonna tegutsemisruumi ahenemine annavad tunnistust ulatuslikumast tagasiminekust demokraatia arengus ja see nõrgestab Euroopa projekti tervikuna.

Siinjuures on kodanikuühiskonna organisatsioonidel oluline tasakaalustav roll. Need organisatsioonid toetavad diskrimineerimise ja vägivalla ohvreid, tagavad õiguste kasutamise, osalevad strateegilistes kohtuvaidlustes, annavad oma panuse avalikku arutellu ja jälgivad liidu õiguse järgimist. Feministlikud, rassismivastased ja LGBTIQ-organisatsioonid tegutsevad sageli eesliinil. Ühtlasi on nad ka üha rohkem poliitilise surve all ning õigusvastaseks kuulutamise kampaaniate, õiguslike piirangute ja rahastamiskärbete sihtmärgiks.

Arvamuses rõhutatakse ka seda, kui oluline on säilitada ja suurendada praegu kasutusel olevate programmide saavutusi, eelkõige pidades silmas kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programmi ning selle juurde kuuluvat Daphne tegevussuunda, mille eesmärk on ennetada naiste- ja tütarlastevastast vägivalda ja selle vastu võidelda. Need vahendid on aidanud tähelepanuväärsel määral toetada kodanikuühiskonna organisatsioone, tõhustada ohvriabi ning suurendada liidu jõupingutusi soolise vägivalla ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks. Nende vahendite lõimimisel programmi AgoraEU tuleb seega tagada järjepidevus, piisavad rahalised vahendid ja selge poliitiline kohustus jätkata soolise vägivalla vastast võitlust ja seda kogu liidus tõhustada.

ELi rahaline toetus on seega otsustav hoob, et säiliks kodanikuühiskonna tegutsemisruum ja oleks tagatud põhiõiguste tõhus kaitse. Olemasolevate vahendite konsolideerimine AgoraEU raames ei tohi mingil juhul viia võrdõiguslikkuse ja põhiõigustega seotud prioriteetide vähemtähtsaks muutumiseni. Selline muutus tähendaks *de facto* põhiõiguste õõnestamisega leppimist liidus.

Sidus ja usaldusväärne programm peab seega:

- tunnustama soolist võrdõiguslikkust, sealhulgas seksuaal- ja reproduktiivtervise ja -õiguste täielikku kasutamist selge universaalse eesmärgina;
- tagama prognoositavad mitmeaastased tegevustoetused, et kindlustada kodanikuühiskonna organisatsioonide sõltumatus;
- tagama rohujuure tasandi osalejatele rahaliste vahendite tegeliku kättesaadavuse, eelkõige oludes, kus kodanikuühiskonna tegutsemisruum on piiratud;

- järgima intersektsionaalset lähenemisviisi, et võidelda mitmekordsete ja kattuvate diskrimineerimise vormide vastu.

Rahvusvahelisel tasandil sõltub Euroopa Liidu usaldusväärsus inimõiguste valdkonnas liidu võimest kaitsta samu õigusi ka oma territooriumil. Euroopa Liit ei saa toetada võrdsust ja õigusriigi põhimõtet väljaspool liitu, kui ta samal ajal nõrgestab vahendeid, mis kaitsevad neid liidus endas.

Seetõttu tuleb AgoraEU kujundada demokraatia tugevdamise vahendiks. Praeguses olukorras ebaselgus liitu ei kaitse, vaid pigem ohustab teda. Võrdõiguslikkuse ja kodanikuühiskonna tegutsemisruumi kaitsmise selgesõnaline kinnitamine on õiguslik, poliitiline ja demokraatlik kohustus.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon esitab kultuuri- ja hariduskomisjonile ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile kui vastutavatele komisjonidele järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(1) Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 2 kohaselt rajaneb liit sellistel väärtustel nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine; need on liikmesriikide ühised väärtused ühiskonnas, kus valitsevad pluralism, mittediskrimineerimine, sallivus, õiglus, solidaarsus ning naiste ja meeste võrdõiguslikkus (edaspidi „liidu väärtused“). Liidu väärtused kajastuvad Euroopa Liidu põhiõiguste hartas (edaspidi „harta“) sätestatud õigustes, vabadustes ja põhimõtetes. ELi lepingu artikliga 3 on liidule antud lisaks volitused edendada lapse õiguste kaitset. Peale selle on ELi lepingu artiklis 10 sätestatud, et liit toimib esindusdemokraatia alusel, kodanikud on liidu tasandil otseselt esindatud Euroopa Parlamendis ning kodanikel on õigus	(1) Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 2 kohaselt rajaneb liit sellistel väärtustel nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine; need on liikmesriikide ühised väärtused ühiskonnas, kus valitsevad pluralism, mittediskrimineerimine, sallivus, õiglus, solidaarsus ning naiste ja meeste võrdõiguslikkus (edaspidi „liidu väärtused“). Liidu väärtused kajastuvad Euroopa Liidu põhiõiguste hartas (edaspidi „harta“) ***ja ELi aluslepingutes*** sätestatud õigustes, vabadustes ja põhimõtetes. ELi lepingu artikliga 3 on liidule antud lisaks volitused edendada lapse õiguste kaitset. Peale selle on ELi lepingu artiklis 10 sätestatud, et liit toimib esindusdemokraatia alusel, kodanikud on liidu tasandil otseselt esindatud Euroopa

osaleda liidu demokraatias. Artikliga 20 on kehtestatud liidu kodakondsus ja selles on sätestatud olulised õigused, mis liidu kodanikel muu hulgas on.	Parlamendis ning kodanikel on õigus osaleda liidu demokraatias. ***ELi toimise lepingu*** artikliga 20 on kehtestatud liidu kodakondsus ja selles on sätestatud olulised õigused, mis liidu kodanikel muu hulgas on.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(2) Kultuur ja meedia ning liidu väärtuste edendamine ja austamine on kõik vaba, õiglase, mitmekesise, kaasava ja sidusa liidu olulised komponendid. Liidu demokraatliku elu aluseks on kodanike osalemine ja kaasamine, austades nõuetekohaselt liidu väärtusi ning meedial on avaliku arvamuse ja vaba arutelu kujundamisel oluline roll. Audiovisuaalteosed ning kõik muud kultuurilise ja loomingulise väljenduse vormid, sealhulgas kultuuripärand, on Euroopa mitmekesisuse edendamiseks ***ning*** ühiskonna vastupanuvõime ja Euroopa kodanike ja kogukondade vastastikuse mõistmise suurendamiseks ülimalt olulised.	(2) Kultuur ja meedia ning liidu väärtuste edendamine ja austamine on kõik vaba, õiglase, mitmekesise, kaasava***, sooliselt võrdõigusliku*** ja sidusa liidu olulised komponendid. Liidu demokraatliku elu aluseks on kodanike osalemine ja kaasamine, austades nõuetekohaselt liidu väärtusi ning meedial on avaliku arvamuse***, põhiõigustega seotud ühiskondlike väärtuste*** ja vaba arutelu kujundamisel oluline roll. ***Sellega seoses on oluline tagada naiste ja meeste tasakaalustatud esindatus meedias ja avalikus arutelus ning kaasata täielikult naised ja tütarlapsed, kes seisavad endiselt silmitsi takistustega võrdsel osalemisel demokraatlikus, kultuuri- ja meediaelus.*** Audiovisuaalteosed ning kõik muud kultuurilise ja loomingulise väljenduse vormid, sealhulgas kultuuripärand, on Euroopa mitmekesisuse edendamiseks***,*** ühiskonna vastupanuvõime ja Euroopa kodanike ja kogukondade vastastikuse mõistmise suurendamiseks ***ning soolise võrdõiguslikkuse, mittediskrimineerimise ja naiste õiguste toetamise võimaluste loomiseks*** ülimalt olulised.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(3) Programm AgoraEU (edaspidi „programm“) annab märkimisväärse panuse nende eesmärkide, õiguste ja väärtuste saavutamisse ja elluviimisse.	(3) Programm AgoraEU (edaspidi „programm“) annab märkimisväärse panuse nende eesmärkide, õiguste ja väärtuste saavutamisse ja elluviimisse***, sealhulgas edendades soolist võrdõiguslikkust ja naiste õigusi programmi kõigis tegevussuundades***.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(4) Programm peaks asendama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/818[3] loodud programmi „Loov Euroopa“ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/692[4] loodud kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programmi. See peaks ühtlustama mitmesuguseid rahastamismeetmeid, millega toetatakse meediavabadust ja meedia mitmekesisust ning võitlust desinformatsiooni vastu, et toetada liidu asju käsitleva teabe esitamist. Vaba ja mitmekesine meedia ja kodanikuühiskond on liidu demokraatlike süsteemide peamised valvurid, kellel on demokraatia vastupanuvõime tagamisel oluline roll, ning neid tuleks toetada. Programmi raames tuleks toetada ka kultuuri-, loome- ja meediasektorit, kasutada ära kultuuri ja kultuurilise mitmekesisuse jõudu, suurendada teaberuumi ning toetada liidu jõupingutusi õigustel põhineva kaasava, võrdse ja demokraatliku ühiskonna tugevdamiseks. Käesoleva määrusega kehtestatakse programmi AgoraEU esialgne rahastamispakett[5]. Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse jooksevhindade arvutamiseks kindlaksmääratud 2 % deflaatorit.	(4) Programm peaks asendama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/818[3] loodud programmi „Loov Euroopa“ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/692[4] loodud kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programmi. See peaks ühtlustama mitmesuguseid rahastamismeetmeid, millega toetatakse meediavabadust ja meedia mitmekesisust ning võitlust desinformatsiooni vastu, et toetada liidu asju käsitleva teabe esitamist. Vaba ja mitmekesine meedia ja kodanikuühiskond on liidu demokraatlike süsteemide peamised valvurid, kellel on demokraatia vastupanuvõime tagamisel oluline roll, ning neid tuleks toetada. Programmi raames tuleks toetada ka kultuuri-, loome- ja meediasektorit, kasutada ära kultuuri ja kultuurilise mitmekesisuse jõudu, suurendada teaberuumi ning toetada liidu jõupingutusi õigustel põhineva kaasava, võrdse***, sooliselt võrdõigusliku*** ja demokraatliku ühiskonna tugevdamiseks***. See peaks aktiivselt kaasa aitama soolise võrdõiguslikkuse edendamisele, sealhulgas kaotades soolised stereotüübid kultuuri-, loome- ja meediasisus, toetades naiste võrdseid võimalusi kultuuri- ja***

loomesektoris, tõstes esile narratiive, millega võideldakse soolist võrdõiguslikkust puudutava ja soopõhise desinformatsiooni vastu, ning võideldes soolise vägivalla vastu nii internetis kui ka väljaspool seda. Vaba ja mitmekesine meedia ja kodanikuühiskond on liidu demokraatlike süsteemide peamised valvurid, kellel on demokraatia vastupanuvõime tagamisel oluline roll, ning neid tuleks seetõttu toetada. Erilist tähelepanu tuleks pöörata naiste õiguste organisatsioonidele ja rohujuuretasandi organisatsioonidele, arvestades nende keskset rolli võrdõiguslikkuse edendamisel, õiguste kaitsmisel ja demokraatliku vastupanuvõime tugevdamisel. Käesoleva määrusega kehtestatakse programmi AgoraEU esialgne rahastamispakett[5]. Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse jooksevhindade arvutamiseks kindlaksmääratud 2 % deflaatorit.

---

[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrus (EL) 2021/818, millega luuakse programm „Loov Euroopa“ (2021–2027) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1295/2013 (ELT L 189, 28.5.2021, lk 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/818/oj).

[4] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/692, millega luuakse kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programm ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1381/2013 ning nõukogu määrus (EL) nr 390/2014 (ELT L 156, 5.5.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/692/oj).

[5] Kui see on asjakohane, kiirendab või hoogustab programmist antav toetus investeeringuid, kõrvaldades turutõrked või lahendades mitteoptimaalsed investeerimisolukorrad proportsionaalsel viisil, vältides seejuures dubleerimist või

---

[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrus (EL) 2021/818, millega luuakse programm „Loov Euroopa“ (2021–2027) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1295/2013 (ELT L 189, 28.5.2021, lk 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/818/oj).

[4] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/692, millega luuakse kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programm ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1381/2013 ning nõukogu määrus (EL) nr 390/2014 (ELT L 156, 5.5.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/692/oj).

[5] Kui see on asjakohane, kiirendab või hoogustab programmist antav toetus investeeringuid, kõrvaldades turutõrked või lahendades mitteoptimaalsed investeerimisolukorrad proportsionaalsel viisil, vältides seejuures dubleerimist või

väljatõrjumist, ja stimuleerides erasektori vahenditest rahastamist, ning sellel peab olema liidu lisaväärtus.	väljatõrjumist, ja stimuleerides erasektori vahenditest rahastamist, ning sellel peab olema liidu lisaväärtus.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(5) Et programm oleks tulemuslik, tuleks selles arvesse võtta eri poliitikavaldkondade ja sektorite eripärasid ja probleeme, nende erinevaid sihtrühmi ja konkreetseid vajadusi, kasutades sihipäraseid lähenemisviise.	(5) Et programm oleks tulemuslik, tuleks selles arvesse võtta eri poliitikavaldkondade ja sektorite eripärasid ja probleeme, nende erinevaid sihtrühmi ja konkreetseid vajadusi, kasutades sihipäraseid lähenemisviise***, sealhulgas soolõime lähenemisviisi***.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(6) Viimase aja kogemused on näidanud, et kiiresti muutuvas majanduslikus, sotsiaalses ja geopoliitilises keskkonnas on vaja, et mitmeaastane finantsraamistik ja selle programmid oleksid paindlikumad. Sel eesmärgil võetakse rahastamisel kooskõlas programmi AgoraEU eesmärkidega nõuetekohaselt arvesse muutuvaid poliitilisi vajadusi ja liidu prioriteete, mis on kindlaks määratud komisjoni avaldatud asjakohastes dokumentides, nõukogu järeldustes ja Euroopa Parlamendi resolutsioonides, tagades samal ajal rakendamise piisava prognoositavuse.	(6) Viimase aja kogemused on näidanud, et kiiresti muutuvas majanduslikus, sotsiaalses ja geopoliitilises keskkonnas on vaja, et mitmeaastane finantsraamistik ja selle programmid oleksid paindlikumad. Sel eesmärgil võetakse rahastamisel kooskõlas programmi AgoraEU eesmärkidega nõuetekohaselt arvesse muutuvaid poliitilisi vajadusi ja liidu prioriteete, mis on kindlaks määratud komisjoni avaldatud asjakohastes dokumentides, nõukogu järeldustes ja Euroopa Parlamendi resolutsioonides, tagades samal ajal rakendamise piisava prognoositavuse. ***Rahastamise raames nähakse ette sihtotstarbelised, prognoositavad ja piisavad rahaeraldised, mis on suunatud sellistele valdkondadele nagu soolise vägivalla vastu võitlemine ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse***

	edendamine, kuna need on demokraatliku ühiskonna nurgakivid. Konkreetsed rahalised vahendid eraldatakse kodanikuühiskonna organisatsioonidele, eelkõige sellistele, kes töötavad soolise võrdõiguslikkuse edendamise ning soolise vägivalla ja internetivägivalla vastu võitlemise nimel. Programmi rakendamisel tuleks juhinduda ka soolõime põhimõtetest, tagades soolise võrdõiguslikkuse edendamise kõigis tegevussuundades ja meetmetes.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(8) Kultuuri- ja loomesektor on siiski liidus riigipiire ja keelelisi eraldusjooni pidi killustunud. Samuti peavad need toime tulema paljude probleemidega, nagu rünnakud kunstilise eneseväljenduse vabaduse vastu, ebakindlad töötingimused, digiüleminek koos tehisintellekti kasutamise levikuga ***ja*** vajadus kohaneda kliimamuutustega. Programm peaks aitama neil sektoritel sellistele probleemidele reageerida, oma potentsiaali täielikult ära kasutada ja otsustavalt tuleviku nimel tegutseda, tagades samal ajal võimalikult laiaulatusliku osalemise eri kanalite ja vormide kaudu, sealhulgas kohalike ja piirkondlike osalejate poolt.	(8) Kultuuri- ja loomesektor on siiski liidus riigipiire ja keelelisi eraldusjooni pidi killustunud. Samuti peavad need toime tulema paljude probleemidega, nagu rünnakud kunstilise eneseväljenduse vabaduse vastu, ebakindlad töötingimused, digiüleminek koos tehisintellekti kasutamise levikuga***,*** vajadus kohaneda kliimamuutustega ***ning võidelda struktuurse soolise ebavõrdsuse vastu***. Programm peaks aitama neil sektoritel sellistele probleemidele reageerida, oma potentsiaali täielikult ära kasutada ja otsustavalt tuleviku nimel tegutseda, tagades samal ajal võimalikult laiaulatusliku osalemise eri kanalite ja vormide kaudu, sealhulgas kohalike ja piirkondlike osalejate poolt.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*

(9) Euroopa kultuuripärand on ühine ja hindamatu pärand, mida ohustavad eelarvepiirangud, loodusõnnetused ja inimtegevusest tingitud katastroofid, kliimamuutused ja piirkondlikud konfliktid. Seda pärandit on oluline kaitsta ja säilitada, parandades sellele juurdepääsu ja edendades kollektiivset Euroopa identiteeti. Digitaalne säilitamine tagab lisaks, et tulevased põlvkonnad saavad oma kultuuripärandist õppida, seda tunnustada ja sellest inspiratsiooni ammutada.	(9) Euroopa kultuuripärand on ühine ja hindamatu pärand, mida ohustavad eelarvepiirangud, loodusõnnetused ja inimtegevusest tingitud katastroofid, kliimamuutused ja piirkondlikud konfliktid. Seda pärandit on oluline kaitsta ja säilitada, parandades sellele juurdepääsu ja edendades kollektiivset Euroopa identiteeti***, mis põhineb liidu alusväärtustel, nagu on osutatud ELi lepingu artiklis 2***. Digitaalne säilitamine tagab lisaks, et tulevased põlvkonnad saavad oma kultuuripärandist õppida, seda tunnustada ja sellest inspiratsiooni ammutada.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(11) Euroopa meediasektoril on liidu demokraatias, kultuuris ja majanduses ainulaadne seisund. See hõlmab muu hulgas sellist sisu nagu filmid, sarjad, videomängud, uudised ja teave, immersiivne reaalsus ja multimeedia, aga ka teenuseid, nagu filmilinastused, tele- ja raadioringhääling, trüki- ja veebiväljaanded, veebivideod ja taskuhäälingud. Digiüleminek, eelkõige tehisintellekti kasutamise levik, on kiirendanud eri meedialiikide sulandumist, muutnud tarbijakäitumist, häirinud äri- ja tulumudeleid ning intellektuaalomandi haldamist ja kasutamist. Seepärast peaks liit aitama liidu meedial jõudsalt areneda, soodustama innovatsiooni ja juurdepääsu rahastamisele, edendama uudistemeedia, audiovisuaalmeedia ja muude meediasektorite vahelist vastastikust rikastamist ning toetama eri liiki meediaüksuste koostööd kõikjal liidus.	(11) Euroopa meediasektoril on liidu demokraatias, kultuuris ja majanduses ainulaadne seisund. See hõlmab muu hulgas sellist sisu nagu filmid, sarjad, videomängud, uudised ja teave, immersiivne reaalsus ja multimeedia, aga ka teenuseid, nagu filmilinastused, tele- ja raadioringhääling, trüki- ja veebiväljaanded, veebivideod ja taskuhäälingud. Digiüleminek, eelkõige tehisintellekti kasutamise levik, on kiirendanud eri meedialiikide sulandumist, muutnud tarbijakäitumist, häirinud äri- ja tulumudeleid ning intellektuaalomandi haldamist ja kasutamist. Seepärast peaks liit aitama liidu meedial jõudsalt areneda, soodustama innovatsiooni ja juurdepääsu rahastamisele, edendama uudistemeedia, audiovisuaalmeedia ja muude meediasektorite vahelist vastastikust rikastamist ning toetama eri liiki meediaüksuste koostööd kõikjal liidus***, toetades samal ajal sellise tegevuse kaudu diskrimineerimise vältimisel ja võrdõiguslikkusel põhinevate väärtuste***

	edendamist. See võib hõlmata ka soolise võrdõiguslikkuse ja naiste ettevõtluse, rahastamisvõimaluste loomise, võrgustike ja ärivõimaluste edendamist selles sektoris.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(13) Uudistemeediakanalid ja ajakirjanikud on kõikjal liidus üha suurema surve all, eelkõige ülemaailmsete veebiplatvormide esilekerkimise, tarbimisharjumuste muutumise ja desinformatsiooni kasvava leviku tõttu. Need probleemid mõjutavad uudistemeedia tulusid ja uudiste levitamist, pärssides uudistemeediakanalite elujõulisust ja vähendades üldsuse usaldust nende vastu ning piirates kodanike juurdepääsu mitmekesisele ja professionaalselt toodetud Euroopa ajakirjanduslikule sisule. Liit peaks toetama elujõulist, sõltumatut ja mitmekesist teabeökosüsteemi, kaitsma ohus olevaid ajakirjanikke, edendama meediavabadust ja meedia mitmekesisust ning suurendama teaberuumi usaldusväärsust, edendades meetmeid ja tõhustades koostööd, mille eesmärk on võidelda desinformatsiooni vastu ning toetada digikirjaoskust ja meediapädevust, sealhulgas noorte seas.	(13) Uudistemeediakanalid ja ajakirjanikud on kõikjal liidus üha suurema surve all, eelkõige ülemaailmsete veebiplatvormide esilekerkimise, tarbimisharjumuste muutumise ja desinformatsiooni kasvava leviku tõttu. Need probleemid mõjutavad uudistemeedia tulusid ja uudiste levitamist, pärssides uudistemeediakanalite elujõulisust ja vähendades üldsuse usaldust nende vastu ning piirates kodanike juurdepääsu mitmekesisele ja professionaalselt toodetud Euroopa ajakirjanduslikule sisule. Liit peaks toetama elujõulist, sõltumatut ja mitmekesist teabeökosüsteemi, kaitsma ohus olevaid ajakirjanikke, edendama meediavabadust ja meedia mitmekesisust ning suurendama teaberuumi usaldusväärsust, edendades meetmeid ja tõhustades koostööd, mille eesmärk on võidelda desinformatsiooni***, sealhulgas soolise desinformatsiooni*** vastu ning toetada digikirjaoskust ja meediapädevust, sealhulgas noorte seas. ***Meedia- ja kultuurisektori meetmed peaksid edendama võrdseid võimalusi, mitmekesisust ning naiste ja meeste tasakaalustatud esindatust, muu hulgas sooliste stereotüüpide käsitlemise kaudu.***

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(15) Põhiõiguste kaitse ja edendamine aitab üles ehitada demokraatlikumat liitu. Liidu üks aluspõhimõtteid on diskrimineerimiskeeld, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 19 ja harta artiklis 21. Võrdse ja diskrimineerimisvaba ühiskonna poole püüdlemine aitab vallandada liidu kogu mitmekesise elanikkonna potentsiaali ning edendada kultuurilist, majanduslikku ja sotsiaalset kasvu. Samuti aitab see tegeleda ***vähekaitstud*** rühmade vastu suunatud vägivalla – mis omakorda on otsene rünnak võrdõiguslikkuse vastu – oluliste algpõhjustega. Asjakohaste liidu poliitikaraamistike toetamise nimel tuleks programmiga seetõttu edendada meetmeid, mille eesmärk on võidelda mis tahes vormis diskrimineerimise ja sallimatusega, nii otsese kui ka kaudse diskrimineerimisega, pöörates tähelepanu struktuurse ja intersektsionaalse diskrimineerimise konkreetsetele vormidele. Programmiga tuleks toetada meetmeid, mille eesmärk on ennetada ksenofoobiat ja rassismi, antisemitismi ja moslemivastast vaenu, homofoobiat, bifoobiat, transfoobiat, interfoobiat, sallimatust ja diskrimineerimist sooidentiteedi alusel, sallimatust vähemustesse kuuluvate isikute, sealhulgas romade suhtes ja vaenu õhutamist ning nende vastu võidelda. Samuti tuleks programmi raames aidata liidul täita 13. detsembri 2006. aasta ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni[6] osalisena võetud kohustust edendada, kaitsta ja tagada kõigile puuetega inimestele kõigi inimõiguste ja põhivabaduste täielik ja võrdne kasutamine.	(15) Põhiõiguste kaitse ja edendamine aitab üles ehitada demokraatlikumat liitu. Liidu üks aluspõhimõtteid on diskrimineerimiskeeld, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 19 ja harta artiklis 21. Võrdse ja diskrimineerimisvaba ühiskonna poole püüdlemine aitab vallandada liidu kogu mitmekesise elanikkonna potentsiaali ning edendada kultuurilist, majanduslikku ja sotsiaalset kasvu. Samuti aitab see tegeleda ***haavatavas olukorras olevate*** rühmade vastu suunatud vägivalla – mis omakorda on otsene rünnak võrdõiguslikkuse vastu – oluliste algpõhjustega. Asjakohaste liidu poliitikaraamistike toetamise nimel tuleks programmiga seetõttu edendada meetmeid, mille eesmärk on võidelda mis tahes vormis diskrimineerimise ja sallimatusega, nii otsese kui ka kaudse diskrimineerimisega, pöörates tähelepanu struktuurse ja intersektsionaalse diskrimineerimise konkreetsetele vormidele. Programmiga tuleks ***seetõttu kõigis selle tegevusvaldkondades*** toetada meetmeid, mille eesmärk on ennetada ksenofoobiat ja rassismi, antisemitismi ja moslemivastast vaenu, homofoobiat, ***lesbofoobiat,*** bifoobiat, transfoobiat, interfoobiat, sallimatust ja diskrimineerimist sooidentiteedi ***ja sootunnuste*** alusel, sallimatust vähemustesse kuuluvate isikute, sealhulgas romade suhtes ja vaenu õhutamist ning nende vastu võidelda. Samuti tuleks programmi raames aidata liidul täita 13. detsembri 2006. aasta ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni[6] osalisena võetud kohustust edendada, kaitsta ja tagada kõigile puuetega inimestele kõigi inimõiguste ja põhivabaduste täielik ja võrdne kasutamine***. Programmiga tuleks tagada ka struktureeritud ja pidev dialoog kodanikuühiskonna organisatsioonidega, sealhulgas nendega, kes töötavad soolise***

võrdõiguslikkuse ja LGBTIQ-inimeste huvide nimel.

[6] ELT L 23, 27.1.2010, lk 35–36.

[6] ELT L 23, 27.1.2010, lk 35–36.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(17) Liidu üks ***põhiõigusi*** ja ***eesmärke on sooline võrdõiguslikkus*** ning seda tuleks ***programmiga toetada***. ***Paljudest saavutustest hoolimata on endiselt märkimisväärseid probleeme***, ***mis nõuavad liidult*** suuremat pühendumist. Muu hulgas tuleb tegutseda selle nimel, et vabaneda soolisest vägivallast ***ning*** tagada kõrgeimad tervisestandardid, ***sealhulgas*** eelkõige seksuaal- ja reproduktiivtervise valdkonnas, ***võrdne palk*** ja ***majanduslik võimestamine***, töö- ja eraelu tasakaal ja hooldus, võrdne tööhõive, karjäärivõimalused ja töötingimused, kvaliteetne ja kaasav haridus, poliitikas osalemine ja võrdne esindatus ning institutsioonilised mehhanismid, mis tagavad naiste õigused ning võimaldavad võidelda aktiivselt sooliste stereotüüpide vastu ***ja tegeleda intersektsionaalse diskrimineerimisega***.	(17) ***Sooline võrdõiguslikkus on põhiõigus ning*** liidu üks ***põhieesmärke. Seepärast on soolise võrdõiguslikkuse*** ja ***soolõime edendamine kõikide liidu meetmete puhul liidu põhiülesanne ja sotsiaalse ühtekuuluvuse liikumapanev jõud*** ning seda tuleks ***ELi toimimise lepingu artikli 8 kohaselt edendada kõigis programmi tegevussuundades***. ***Vaatamata senistele saavutustele nõuavad visalt püsivad struktuurne sooline ebavõrdsus, soostereotüübid***, ***majanduslik ebavõrdsus ning koordineeritud vastutöötamine naiste ja LGBTIQ-inimeste õigustele*** suuremat ***ja jätkuvat*** pühendumist ***liidu tasandil. Naiste õiguste tegevuskava ja sooliselt võrdõigusliku ühiskonna põhimõtete deklaratsioon, mille komisjon võttis vastu 2025. aastal, vajavad konkreetset rakendamist tulemusliku poliitika ja piisava rahalise toetuse kaudu***. Muu hulgas tuleb tegutseda selle nimel, et vabaneda soolisest vägivallast ***nii internetis kui ka väljaspool seda, saavutada naiste õiguste täielik kasutamine,*** tagada kõrgeimad tervisestandardid, eelkõige seksuaal- ja reproduktiivtervise ***ja -õiguste*** valdkonnas, ***sealhulgas juurdepääs ohutule*** ja ***seaduslikule abordile***, ***taskukohastele ja kaasaegsetele rasestumisvastastele vahenditele ning edendada põhjalikku ja eakohast seksuaalharidust. Samuti tuleks toetada võrdset palka ja majanduslikku võimestamist, naiste ettevõtlust ja***

	juurdepääsu rahastamisele ning naiste juhitavaid ettevõtteid, tagada töö- ja eraelu tasakaal ja hooldus, võrdne tööhõive, karjäärivõimalused ja töötingimused, kvaliteetne ja kaasav haridus, poliitikas osalemine ja võrdne esindatus ning institutsioonilised mehhanismid, mis tagavad naiste õigused ning võimaldavad võidelda aktiivselt sooliste stereotüüpide vastu.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 17 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(17a) Erilist tähelepanu tuleks pöörata naistele, kes puutuvad kokku intersektsionaalse diskrimineerimisega, sealhulgas puuetega naised ja tütarlapsed, rändajatest naised, pagulasseisundiga naised, erineva rassilise või etnilise taustaga naised, usu- ja keelevähemustesse kuuluvad naised ning LGBTIQ+ rühmad.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(18) Sooline vägivald ning vägivald naiste, laste, noorte ja muude riskirühmade, nagu LGBTIQ-inimeste ***ning puuetega*** inimeste vastu, kujutab endast põhiõiguste tõsist rikkumist ning seda esineb jätkuvalt kogu liidus, kõigis sotsiaalsetes ja majanduslikes oludes. Vägivald naiste ja ***muudesse*** riskirühmadesse kuuluvate isikute vastu on inimõiguste rikkumine ja otsene rünnak võrdõiguslikkuse vastu. Sellise vägivalla ennetamine ja sellega tegelemine on seega ühiskondlik kohustus	(18) Sooline vägivald ning vägivald naiste, laste, noorte ja muude riskirühmade, nagu LGBTIQ-inimeste***, puuetega inimeste ja selliste*** inimeste vastu, ***kes puutuvad kokku intersektsionaalse diskrimineerimisega,*** kujutab endast põhiõiguste tõsist ***ja kõige levinumat*** rikkumist ning seda esineb jätkuvalt kogu liidus, kõigis sotsiaalsetes ja majanduslikes oludes. ***Sellise vägivalla ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks on vaja püsivat, struktuurset, pikaajalist ja piisavat***

ning aitab sellise diskrimineerimise vastu võidelda ja tegeleda vägivalla mõjuga, sealhulgas ***tervisemõjuga***. Samal ajal aitab diskrimineerimisvaba ühiskonna tagamine tegeleda ka ***haavatavate*** rühmade vastu suunatud vägivalla algpõhjustega, sest need on omavahel lahutamatult seotud. ***Seetõttu tuleks programmi raames jätkata liidu pikaajalisi jõupingutusi kõigil tasanditel vägivalla ennetamisel***, ***sellele reageerimisel ja selle vastu võitlemisel***, ***samuti kõigi otseste ja kaudsete vägivallaohvrite kaitsmisel ja toetamisel***, ***tuginedes Daphne programmi ja tegevussuuna viiele järjestikusele põlvkonnale[9]***. ***Programmist tuleks toetada 11. mail 2011 Istanbulis vastu võetud Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ennetamise*** ja ***tõkestamise konventsiooni eesmärkide saavutamist ja komisjoni soovituse (integreeritud lastekaitsesüsteemide arendamise ja tugevdamise kohta lapse parimates huvides, millega kaitstakse lapsi mis tahes vormis*** vägivalla ***eest)[10] rakendamist ning sellega tuleks aidata liidul täita kohustusi***, ***mille ta on võtnud puuetega inimesi igasuguse ärakasutamise, vägivalla*** ja ***väärkohtlemise eest kaitstva ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni osalisena***.

rahalist toetust naiste õigusi kaitsvatele organisatsioonidele ja teenistustele, sealhulgas liikmesriikides kohapeal ja eesliinil tegutsevatele organisatsioonidele, kellel on soolise vägivalla algpõhjuste ja ilmingutega tegelemiseks vajalikud eriteadmised. Vägivald naiste ja ***kõikidesse*** riskirühmadesse kuuluvate isikute vastu on inimõiguste rikkumine ja otsene rünnak võrdõiguslikkuse vastu. Sellise vägivalla ennetamine ja sellega tegelemine on seega ühiskondlik kohustus ning aitab sellise diskrimineerimise vastu võidelda ja tegeleda vägivalla mõjuga, sealhulgas ***mõjuga vaimsele ja füüsilisele tervisele***. Samal ajal aitab diskrimineerimisvaba ühiskonna tagamine tegeleda ka ***haavatavas olukorras olevate*** rühmade vastu suunatud vägivalla algpõhjustega, sest need on omavahel lahutamatult seotud. ***Lisaks puutuvad naised ja tütarlapsed ebaproportsionaalselt palju kokku soolise vägivallaga internetis, sealhulgas küberjälitamise, küberahistamise, tahtevastase pildijagamise, süvavõltsingute ning vihkamisele või küberkiusamisele õhutamisega, eriti noorte tütarlaste puhul. Need riskid mõjutavad nende väljendusvabadust, poliitikas osalemist*** ja ***vaimset tervist ning on seetõttu käesoleva määruse keskmes. Seetõttu tuleks programmi raames jätkata ja tugevdada liidu pikaajalisi jõupingutusi kõigil tasanditel*** vägivalla ***ennetamisel, sellele reageerimisel ja selle vastu võitlemisel***, ***samuti kõigi otseste ja kaudsete vägivallaohvrite kaitsmisel*** ja ***toetamisel, tuginedes Daphne programmi ja tegevussuuna viiele järjestikusele põlvkonnale[9]***.

---

[9] Daphne programmi kolm järjestikust põlvkonda (EÜT L 34, 9.2.2000, lk 1; ELT L 143, 30.4.2004, lk 1; ELT L 173, 3.7.2007, lk 19–26) ning õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programmi Daphne tegevussuuna (ELT L 354, 28.12.2013, lk 62–72) ning

[9] Daphne programmi kolm järjestikust põlvkonda (EÜT L 34, 9.2.2000, lk 1; ELT L 143, 30.4.2004, lk 1; ELT L 173, 3.7.2007, lk 19–26) ning õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programmi Daphne tegevussuuna (ELT L 354, 28.12.2013, lk 62–72) ning

kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programmi (ELT L 156, 5.5.2021, lk 1–20) tulemused.

[10] C(2024) 2680 final (ELT L, 2024/1238, 14.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1238/oj).

kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programmi (ELT L 156, 5.5.2021, lk 1–20) tulemused.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(18a) Programmist tuleks toetada 11. mail 2011 Istanbulis vastu võetud Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni eesmärkide saavutamist, pöörates suurt tähelepanu ennetamisele, sealhulgas veebipõhise vägivalla ja kasvavate digiohtude ennetamisele, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/1385[1a] eesmärkide saavutamist ja komisjoni soovituse (integreeritud lastekaitsesüsteemide arendamise ja tugevdamise kohta lapse parimates huvides, millega kaitstakse lapsi mis tahes vormis vägivalla eest)[1b] rakendamist ning sellega tuleks aidata liidul täita kohustusi, mille ta on võtnud puuetega inimesi, sealhulgas naisi ja tütarlapsi, igasuguse ärakasutamise, vägivalla ja väärkohtlemise eest kaitsva ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni osalisena.
	[1a] ELT L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj.
	[1b] C(2024) 2680 final (ELT L, 2024/1238, 14.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1238/oj).

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(18b) Võttes arvesse, et soolise vägivalla ohvreid on endiselt murettekitavat palju, on oluline jätkata kõigi nende meetmete rakendamist, eraldades konkreetsed, kaitstud ja ümberjaotamatud eelarvevahendid tegevusele, mille kaudu rakendatakse Daphne tegevussuuna raames soolise vägivalla kõigi vormide ennetamise ja nende vastu võitlemise erieesmärki. Programmi raames tuleks ka pöörata erilist tähelepanu tõrjutud rühmadele ja vaesuses, sotsiaalses tõrjutuses, majanduslikus ebakindluses ja rahalises sõltuvuses olevatele naistele, kuna neid ähvardab suurem soolise vägivalla oht ning nende juurdepääs kaitsele ja õigusemõistmisele on piiratud, samuti tagada intersektsionaalne vaatenurk.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(18c) Programmi rakendamisel peaks komisjon kasutama Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) välja töötatud eksperditeadmisi, andmeid, näitajaid ja metoodilist tuge soolise võrdõiguslikkuse ja soolise vägivalla valdkonnas. Tuleks julgustada taotlejaid ja toetusesaajaid neid vahendeid kasutama, et parandada andmete võrreldavust, tugevdada järelevalvet ja hindamist ning toetada tõenduspõhist poliitikat, sealhulgas seoses soolise vägivalla veebipõhiste vormidega.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(19) Kooskõlas võrdset kohtlemist käsitleva liidu acquis'ga on liikmesriigid loonud võrdse kohtlemise edendamiseks sõltumatud asutused (edaspidi „võrdõiguslikkust edendavad asutused"), kellel on võrdõiguslikkuse edendamisel ja võrdset kohtlemist käsitlevate õigusaktide tulemusliku kohaldamise tagamisel oluline roll. Programmist tuleks toetada ka Euroopa Liidu riiklike võrdõiguslikkust edendavate asutuste võrgustikku (Equinet), mis koosneb riiklikest võrdõiguslikkust edendavatest asutustest, nagu on sätestatud nõukogu direktiivis (EL) 2024/1499[11] ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2024/1500[12], sest Equinet on ainus üksus, mis tagab võrdõiguslikkust edendavate asutuste tegevuse koordineerimise. Sellel on liikmesriikides liidu diskrimineerimisvastase õiguse ***tulemusliku*** rakendamisel ülimalt tähtis roll.	(19) Kooskõlas võrdset kohtlemist käsitleva liidu *acquis*'ga on liikmesriigid loonud võrdse kohtlemise edendamiseks sõltumatud asutused (edaspidi „võrdõiguslikkust edendavad asutused"), kellel on võrdõiguslikkuse***, sealhulgas soolise võrdõiguslikkuse*** edendamisel ja ***soodustamisel ning*** võrdset kohtlemist käsitlevate õigusaktide tulemusliku kohaldamise tagamisel oluline roll. Programmist tuleks toetada ka Euroopa Liidu riiklike võrdõiguslikkust edendavate asutuste võrgustikku (Equinet), mis koosneb riiklikest võrdõiguslikkust edendavatest asutustest, nagu on sätestatud nõukogu direktiivis (EL) 2024/1499[11] ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2024/1500[12], sest Equinet on ainus üksus, mis tagab võrdõiguslikkust edendavate asutuste tegevuse koordineerimise. Sellel on liikmesriikides liidu diskrimineerimisvastase õiguse***, sealhulgas soolist võrdõiguslikkust ja soolise vägivalla ennetamist käsitleva liidu õiguse tulemuslikul*** rakendamisel ***ja naistele kõigis sotsiaalse, majandusliku ja poliitilise elu valdkondades võrdsete võimaluste tagamisel, samuti soolise vägivalla vastu võitlemisel ja selle ennetamisel*** ülimalt tähtis roll.
[11] Nõukogu 7. mai 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1499 võrdõigusasutuste suhtes kohaldatavate nõuete kohta isikute võrdse kohtlemise valdkonnas sõltumata isiku rassilisest või etnilisest päritolust, isikute võrdse kohtlemise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes sõltumata isiku usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest, naiste ja meeste võrdse	[11] Nõukogu 7. mai 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1499 võrdõigusasutuste suhtes kohaldatavate nõuete kohta isikute võrdse kohtlemise valdkonnas sõltumata isiku rassilisest või etnilisest päritolust, isikute võrdse kohtlemise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes sõltumata isiku usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest, naiste ja meeste võrdse

kohtlemise kohta sotsiaalkindlustuse valdkonnas ning seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega ning millega muudetakse direktiive 2000/43/EÜ ja 2004/113/EÜ (ELT L, 2024/1499, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj).

[12] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1500 võrdõigusasutuste suhtes kohaldatavate nõuete kohta naiste ja meeste võrdse kohtlemise ja võrdsete võimaluste valdkonnas tööhõive ja elukutse küsimustes ning millega muudetakse direktiive 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL (ELT L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj).

kohtlemise kohta sotsiaalkindlustuse valdkonnas ning seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega ning millega muudetakse direktiive 2000/43/EÜ ja 2004/113/EÜ (ELT L, 2024/1499, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj).

[12] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1500 võrdõigusasutuste suhtes kohaldatavate nõuete kohta naiste ja meeste võrdse kohtlemise ja võrdsete võimaluste valdkonnas tööhõive ja elukutse küsimustes ning millega muudetakse direktiive 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL (ELT L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj).

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(21) Kodanike julgustamine demokraatias liidu tasandil aktiivsemalt osalema tugevdab Euroopa kodanikuühiskonda ja soodustab Euroopa identiteedi arengut. Seetõttu on kodanikuühiskonda vaja toetada liidu väärtustest teadlikkuse suurendamisel, nende väärtuste edendamisel ja kaitsmisel ning liidu õigusest tulenevate õiguste tulemusliku kasutamise tagamisel. Kui liidu kodanikud osalevad liidu demokraatlikus elus, aitavad nad ***ellu viia*** esindusdemokraatiat, mis on liidu toimimise aluseks olev põhimõte, mis konkretiseerib ELi lepingu artiklis 2 sätestatud demokraatia väärtuse.	(21) Kodanike julgustamine demokraatias liidu tasandil aktiivsemalt osalema tugevdab Euroopa kodanikuühiskonda ja soodustab Euroopa identiteedi arengut. Seetõttu on kodanikuühiskonda***, eelkõige naiste õiguste organisatsioone, rassismivastaseid organisatsioone, inimõiguste kaitsjaid ja LGBTIQ-inimeste õigusi kaitsvaid organisatsioone, eriti neid, mida juhivad naised,*** vaja toetada liidu väärtustest teadlikkuse suurendamisel, nende väärtuste edendamisel ja kaitsmisel ning liidu õigusest tulenevate õiguste tulemusliku kasutamise tagamisel. Kui liidu kodanikud osalevad liidu demokraatlikus elus, aitavad nad ***alt-üles lähenemisviisi kaudu praktikas tugevdada*** esindusdemokraatiat, mis on liidu toimimise aluseks olev põhimõte, mis konkretiseerib ELi lepingu artiklis 2 sätestatud demokraatia väärtuse. ***Eelkõige liikmesriikides, kus***

	kodanikuühiskonna tegutsemisruum aheneb või kus kodanikuühiskonna organisatsioonid, sealhulgas naiste õiguste organisatsioonid, seisavad silmitsi õiguslike, halduslike või rahaliste piirangutega, tuleks programmis seada prioriteediks toetus, mille eesmärk on kaitsta selliste organisatsioonide sõltumatust, tegevussuutlikkust ja kaitsmist. Programmiga tuleks toetada algatusi, millega edendatakse naiste ja meeste tasakaalustatud osalemist demokraatlikus elus, meedias ja kodanikuühiskonnas, sealhulgas juhtivatel ametikohtadel.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(22) Selleks et tuua liit oma kodanikele lähemale ja edendada demokraatlikku osalust, on vaja mitmesuguseid meetmeid ja kooskõlastatud tegevust. Euroopa kodakondsust ja Euroopa identiteeti tuleks arendada ja edendada, ***suurendades*** kodanike ***arusaamist*** poliitika kujundamisest ja edendades liidu tegevuses kodanikuaktiivsust. Selleks et kodanikud oleksid teadlikud ühisest ajaloost ning et luua alus ühisele tulevikule ja ühistele väärtustele, on vaja ajaloolise mäluga seotud meetmeid ja Euroopa ajaloolise mälu kriitilist analüüsi. Veelgi enam, toetades programmi kuuluvates valdkondades kohaliku, piirkondliku, riikliku ja riikidevahelise tasandi kodanikuühiskonna organisatsioone, aitab see samuti suurendada kodanike kaasatust ühiskonnas ja seeläbi nende aktiivset osalemist liidu demokraatlikus elus. Samal ajal soosib vastastikust mõistmist, kultuuridevahelist dialoogi, kultuurilist ja keelelist mitmekesisust, sotsiaalset kaasamist ja teiste austamist edendavate	(22) Selleks et tuua liit oma kodanikele lähemale ja edendada demokraatlikku osalust, on vaja mitmesuguseid meetmeid ja kooskõlastatud tegevust. Euroopa kodakondsust ja Euroopa identiteeti tuleks arendada ja edendada, ***tagades*** kodanike ***arusaamise*** poliitika kujundamisest ja edendades liidu tegevuses kodanikuaktiivsust. Selleks et kodanikud oleksid teadlikud ühisest ajaloost ning et luua alus ühisele tulevikule ja ühistele väärtustele, on vaja ajaloolise mäluga seotud meetmeid ja Euroopa ajaloolise mälu***, sealhulgas nais- ja LGBTIQ-organisatsioonide poolt demokraatia ja põhiõiguste arengusse antud panuse*** kriitilist analüüsi. Veelgi enam, toetades programmi kuuluvates valdkondades kohaliku, piirkondliku, riikliku ja riikidevahelise tasandi kodanikuühiskonna organisatsioone, aitab see samuti suurendada kodanike kaasatust ühiskonnas ja seeläbi nende aktiivset osalemist liidu demokraatlikus elus. Samal ajal soosib vastastikust mõistmist, kultuuridevahelist

meetmete toetamine liitu kuulumise tunde tekkimist ja Euroopa kodanikuks olemise ühist identiteeditunnetust, mis põhineb ühisel arusaamisel ühistest euroopalikest väärtustest, kultuurist, ajaloost ja pärandist.	dialoogi, kultuurilist ja keelelist mitmekesisust, sotsiaalset kaasamist ja teiste austamist edendavate meetmete toetamine ***tõelise*** liitu kuulumise tunde tekkimist ja Euroopa kodanikuks olemise ühist identiteeditunnetust, mis põhineb ühisel arusaamisel ühistest euroopalikest väärtustest***, mis on sätestatud ELi lepingu artiklis 2***, kultuurist, ajaloost ja pärandist.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(23) Kodanikuühiskonna organisatsioonid ja muud kodanikuühiskonna tegutsemisruumis osalejad, nagu sõltumatud inimõigustega tegelevad asutused, võrdõiguslikkust edendavad asutused ja ombudsmanid, täidavad olulist rolli, aidates poliitikat ellu viia, ergutades inimesi osalema, nõudes institutsioonidelt vastutust ja tõugates tagant positiivseid muutusi. ***Selleks*** et nad saaksid sõltumatult, vabalt, turvaliselt ja tulemuslikult tegutseda, tuleks programmiga ***aidata*** tagada ***piisavad vahendid*** ja ***soodne keskkond***. Sel eesmärgil peaks liidupoolne rahastamine täiendama riigi tasandi jõupingutusi, toetades, kaitstes, võimestades ja suurendades nende suutlikkust, nagu on rõhutatud Euroopa Parlamendi 19. aprilli 2018. aasta resolutsioonis[13] ning nõukogu 10. märtsi 2023. aasta[14] ja 7. märtsi 2025. aasta järeldustes[15]. Kodanikuühiskonnal on oluline roll ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1937[16] tõhusa rakendamise tagamisel, edendades probleemidest rääkimise kultuuri ja soodsat keskkonda rikkumisest teatajatele.	(23) Kodanikuühiskonna organisatsioonid ja muud kodanikuühiskonna tegutsemisruumis osalejad, nagu sõltumatud inimõigustega tegelevad asutused, võrdõiguslikkust edendavad asutused ja ombudsmanid, täidavad olulist rolli, aidates poliitikat ellu viia ***ja põhiõiguste austamist tagada***, ergutades inimesi osalema, nõudes institutsioonidelt vastutust ja tõugates tagant positiivseid muutusi***, muu hulgas näiteks toetava tegevuse, strateegiliste kohtuvaidluste, kampaaniate, teavitamise ja muu järelevalvetegevuse kaudu***. ***Võttes arvesse seda, kui väga on vaja suurendada kodanikuühiskonna organisatsioonide osalemist, ning tunnistades konkreetseid haldus- ja finantsprobleeme, millega nad – eelkõige väiksemad üksused – silmitsi seisavad, tuleks programmiga aidata tagada piisavad vahendid ja soodne keskkond,*** et nad saaksid sõltumatult, vabalt, turvaliselt ja tulemuslikult tegutseda***. Programm peaks võimaldama kiiresti toetada uuenduslikke kohalikke algatusi ja anda rahalist toetust kolmandatele isikutele, säilitades samal ajal läbipaistva, õiglase ja kaasava järelevalve. Kodanikuühiskonna organisatsioonide, eelkõige võrdõiguslikkuse ja põhiõiguste***

edendamisega tegelevate organisatsioonide, sealhulgas naiste õigustega tegelevate organisatsioonide sõltumatuse ja kestlikkuse tagamiseks tuleks programmiga tagada kättesaadav ja läbipaistev toetus, nähes ette prognoositavad mitmeaastased tegevustoetused. Toetuste rahastamisel ja andmisel tuleks tagada ***asjakohane läbipaistvus ja aruandekohustus liidu rahaliste vahendite eraldamisel ja kasutamisel kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise, proportsionaalsuse ning programmi väärtuste*** ja ***eesmärkide täieliku austamise põhimõtetega***. Sel eesmärgil peaks liidupoolne rahastamine täiendama riigi tasandi jõupingutusi, toetades, kaitstes, võimestades ja suurendades nende suutlikkust, nagu on rõhutatud Euroopa Parlamendi 19. aprilli 2018. aasta resolutsioonis[13] ning nõukogu 10. märtsi 2023. aasta[14] ja 7. märtsi 2025. aasta järeldustes[15]. Kodanikuühiskonnal on oluline roll ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1937[16] tõhusa rakendamise tagamisel, edendades probleemidest rääkimise kultuuri ja soodsat keskkonda rikkumisest teatajatele***. Programmist tuleks toetada ka meetmeid, mille eesmärk on ennetada ja käsitleda vaigistushagisid, kuna neid kasutatakse sageli ka naissoost inimõiguste kaitsjate ning soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õigustega tegelevate organisatsioonide hirmutamiseks või vaigistamiseks.***

---

[13] 2018/2619(RSP) (ELT C 390, 18.11.2019, lk 117–119, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=oj:JOC_2019_390_R_0017).

[14] ST-7388/23, nõukogu järeldused ELi põhiõiguste harta kohaldamise kohta; kodanikuühiskonna tegutsemisruumi roll põhiõiguste kaitsmisel ja edendamisel ELis.

[13] 2018/2619(RSP) (ELT C 390, 18.11.2019, lk 117–119, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=oj:JOC_2019_390_R_0017).

[14] ST-7388/23, nõukogu järeldused ELi põhiõiguste harta kohaldamise kohta; kodanikuühiskonna tegutsemisruumi roll põhiõiguste kaitsmisel ja edendamisel ELis.

[15] ST-6878/25, nõukogu järeldused ELi põhiõiguste harta kohaldamise kohta: põhiõiguste edendamise, kaitse ja täitmise tagamise rahastamine.

[16] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta (ELT L 305, 26.11.2019, lk 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj).

[15] ST-6878/25, nõukogu järeldused ELi põhiõiguste harta kohaldamise kohta: põhiõiguste edendamise, kaitse ja täitmise tagamise rahastamine.

[16] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta (ELT L 305, 26.11.2019, lk 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj).

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 23 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(23a) Tuleb rõhutada, et tähtis on rahastada programmist kodanikuühiskonna organisatsioone, kes edendavad liikmesriikides soolist võrdõiguslikkust, võitlevad soolise vägivalla vastu ja edendavad naiste õigusi, sealhulgas seksuaal- ja reproduktiivtervist ja -õigusi, ning LGBTIQ-inimeste õigusi, ning seetõttu tuleks selline rahastamine tagada, sealhulgas juhtudel, mil sellised organisatsioonid seisavad silmitsi poliitilise surve, õiguslike piirangute, rahastamiskärbete või rünnetega. Sellise tegevuse eesmärk on edendada liidu põhiväärtusi ja seetõttu tuleks seda toetada eranditeta kogu liidus. Programm peaks olema kättesaadav kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja riikidevahelisel tasandil tegutsevatele kodanikuühiskonna organisatsioonidele, sealhulgas kohalikele rohujuure tasandi kodanikuühiskonna organisatsioonidele.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 23 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(23b) Võttes arvesse, et sooline ebavõrdsus võib olla suurem väikestes piirkondades, sealhulgas äärepoolseimates piirkondades, kus esineb oma spetsiifilisi probleeme, tuleks programmiga ette näha sihipärased projektikonkursid, et vältida kombineeritud diskrimineerimist ja tagada võrdne juurdepääs programmi vahenditele.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(25) Ajal, mil Euroopa ühiskond seisab silmitsi demokraatiat ohustavate probleemidega, nagu äärmusluse ja ***sallimatuse***, ***desinformatsiooni ning*** välisriigist lähtuvate vaenulike jõudude infomanipulatsioonide ja sekkumiste kasv, on ülioluline, et selliseid liidu väärtusi nagu põhiõiguste austamine, võrdõiguslikkus ja demokraatia jätkuvalt aktiivselt arendataks, kaitstaks ja edendataks, et tagataks nende rakendamine ja et neid levitataks kodanike ja rahvaste seas, et need väärtused oleksid ka edaspidi liidu projektis kesksel kohal. Nende väärtuste kaitse halvenemine mis tahes liikmesriigis võib avaldada kahjulikku mõju ***kogu*** liidule. Seetõttu on väga oluline, et käesolev programm aitaks kaitsta liidu väärtusi, sealhulgas põhiõiguste austamist, võrdõiguslikkust ja demokraatiat.	(25) Ajal, mil Euroopa ühiskond seisab silmitsi demokraatiat ohustavate probleemidega, nagu äärmusluse***, diskrimineerimise, vaenu*** ja ***desinformatsiooni kasv***, ***mis mõjutavad sageli ebaproportsionaalselt naisi ja tütarlapsi, samuti*** välisriigist lähtuvate vaenulike jõudude infomanipulatsioonide ja sekkumiste kasv, on ülioluline, et selliseid liidu väärtusi nagu põhiõiguste austamine, võrdõiguslikkus***, sooline võrdõiguslikkus*** ja demokraatia jätkuvalt aktiivselt arendataks, kaitstaks ja edendataks, et tagataks nende rakendamine ja et neid levitataks kodanike ja rahvaste seas, et need väärtused oleksid ka edaspidi liidu projektis kesksel kohal. Nende väärtuste kaitse halvenemine mis tahes liikmesriigis võib avaldada kahjulikku mõju liidule ***ja kõigile selle kodanikele***. Seetõttu on väga oluline, et käesolev programm aitaks kaitsta ***ja edendada*** liidu väärtusi, sealhulgas põhiõiguste austamist, võrdõiguslikkust***, sealhulgas soolist võrdõiguslikkust,*** ja demokraatiat. ***Erilist tähelepanu tuleks pöörata sellele, et tõkestataks õigustevastaste osalejate ja***

	võrgustike poolt koordineeritud ning soolise võrdõiguslikkuse, seksuaal- ja reproduktiivtervise ja -õiguste, LGBTIQ-inimeste õiguste ja muude õiguste vastu suunatud kampaaniaid, sealhulgas desinformatsioonikampaaniaid, ja väljakujunenud põhiõiguste nõrgendamise katseid. Sellised koordineeritud rünnakud mõjutavad ebaproportsionaalselt naissoost inimõiguste kaitsjaid ja teisi eesliinil tegutsejaid, ajakirjanikke, akadeemikuid ja valitud esindajaid ning nende eesmärk on vaigistada või hirmutada soolise võrdõiguslikkuse ja põhiõiguste kaitsjaid. Seetõttu on äärmiselt tähtis edendada võrdseid õigusi, võidelda soolise diskrimineerimise ja vägivalla vastu, toetada soolist perspektiivi poliitikas ja programmides ning tugevdada naiste täielikku, võrdset ja sisulist osalemist poliitilises, majandus- ja ühiskondlikus elus, kuna see on tihedalt seotud demokraatiaga.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(26) Võttes arvesse looduslike ohtude, kliima- ja keskkonnakatastroofide, tervisealaste hädaolukordade, tehnikaga seotud õnnetusjuhtumite, muutuvate julgeolekuohtude ja muude häiretega seotud riskide suurenemist, on oluline suurendada liidu ja liikmesriikide suutlikkust kriise ennetada, nendeks valmistuda ja neile reageerida. Seepärast peaks programmiga toetama kodanike haridust ja osalemist kriisivalmiduse valdkonnas, suurendades seeläbi ühiskonna vastupanuvõimet.	(26) Võttes arvesse looduslike ohtude, kliima- ja keskkonnakatastroofide, tervisealaste hädaolukordade, tehnikaga seotud õnnetusjuhtumite, muutuvate julgeolekuohtude ja muude häiretega seotud riskide suurenemist, on oluline suurendada liidu ja liikmesriikide suutlikkust kriise ennetada, nendeks valmistuda ja neile reageerida. Seepärast peaks programmiga toetama kodanike haridust ja osalemist kriisivalmiduse valdkonnas, suurendades seeläbi ühiskonna vastupanuvõimet. ***Programmi raames toetatavad kriisideks valmisoleku ja nendele reageerimise meetmed peaksid hõlmama sootundlikku ja***

intersektsionaalset lähenemisviisi, mille puhul võetakse arvesse, et kriisid, sealhulgas kliimaga seotud katastroofid, relvakonfliktid ja majandussõkid, mõjutavad ebaproportsionaalselt naisi, tütarlapsi ja tõrjutud inimesi, eelkõige neid, kes seisavad silmitsi mitmekordse ja läbipõimunud diskrimineerimise vormidega.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 27

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(27) Programmiga tuleks seega toetada ka meetmeid, mille eesmärk on kaitsta ja tugevdada liidus demokraatiat, suurendada üldsuse usaldust demokraatia ja demokraatlike institutsioonide vastu, tugevdada demokraatia valmisolekut ja vastupanuvõimet, edendada kodanike kaasatust ja osalemist ning nende teadlikkust ühisest ajaloost ja väärtustest, toetades sellega kodanike õiguste, sealhulgas valimisõiguste kasutamist, austades täielikult liikmesriikide pädevust valimiste korraldamisel. Samuti tuleks programmiga aidata edendada elukestva hariduse kaudu kriitilist mõtlemist, kodanikuosalust ja demokraatiat, et kõigil kodanikel oleksid oskused ära tunda välisriigist lähtuvat teavet, infomanipulatsiooni ja sekkumist ning desinformatsiooni.	(27) Programmiga tuleks seega toetada ka meetmeid, mille eesmärk on kaitsta ja tugevdada liidus demokraatiat, suurendada üldsuse usaldust demokraatia ja demokraatlike institutsioonide vastu, tugevdada demokraatia valmisolekut ja vastupanuvõimet, edendada kodanike kaasatust ja osalemist ning nende teadlikkust ühisest ajaloost ja väärtustest, toetades sellega kodanike õiguste, sealhulgas valimisõiguste kasutamist, austades täielikult liikmesriikide pädevust valimiste korraldamisel. ***Erilist tähelepanu tuleks pöörata sooliselt tasakaalustatud poliitilise esindatuse toetamisele avalikus ja poliitilises elus ja selliste struktuursete tõkete kõrvaldamisele, mis takistavad naiste, sealhulgas noorte naiste ja suurema diskrimineerimis- või tõrjutusriskiga rühmadesse kuuluvate naiste täielikku osalemist demokraatlikes protsessides. Programmist tuleks toetada ka meetmeid, millega võideldakse soolise vägivalla, ahistamise ja veebis toimuva väärkohtlemise vastu, mille sihtmärgiks on avalikus elus osalevad naised, nagu poliitikud, ajakirjanikud ja inimõiguste kaitsjad, kes kannatavad sageli internetivägivalla, vaenukõne ja ahistamise all, mis võib viia nende tagasitõmbumiseni avalikust arutelust ja***

	poliitilisest kaasatusest, nõrgendades seeläbi demokraatlikke protsesse. Samuti tuleks programmiga aidata edendada elukestva hariduse kaudu kriitilist mõtlemist, kodanikuosalust ja demokraatiat, et kõigil kodanikel oleksid oskused ära tunda välisriigist lähtuvat teavet, infomanipulatsiooni ja sekkumist ning desinformatsiooni***, samuti tajuda soolise võrdõiguslikkuse vastaste narratiivide ja poliitika ning demokraatia nõrgenemise seost***.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 34 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(34a) Komisjon peaks tagama üldise järjepidevuse ja sidususe ELi soolise võrdõiguslikkuse eesmärkidega, vastastikuse täiendavuse ja koostoime liidu organite, ametite ja asutuste, eelkõige Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti tööga, ning võtma arvesse teiste riiklike ja rahvusvaheliste osalejate tööd programmi eesmärkidega hõlmatud valdkondades.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 35

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(35) Programmi tuleb rakendada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) [XXX]* [tulemusraamistiku määrus], millega kehtestatakse eelarvekulude jälgimise ja eelarve tulemuslikkuse raamistik, sealhulgas eeskirjad, millega tagatakse määruse (EL, Euratom) 2024/2509	(35) Programmi tuleb rakendada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) [XXX]* [tulemusraamistiku määrus], millega kehtestatakse eelarvekulude jälgimise ja eelarve tulemuslikkuse raamistik, sealhulgas eeskirjad, millega tagatakse määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli

artikli 33 lõike 2 punktis d osutatud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ ja punktis f osutatud soolise võrdõiguslikkuse põhimõtte ühtne kohaldamine, liidu programmide ja meetmete tulemuslikkuse seire ja aruandluse eeskirjad, liidu rahastamisportaali loomise eeskirjad, programmide hindamise eeskirjad ning muud horisontaalsed sätted, mida kohaldatakse kõigi liidu programmide suhtes, näiteks need, mis käsitlevad teavet, teavitamist ja nähtavust, võttes samal ajal arvesse meetmete ja prioriteetide ulatust ja laadi.	33 lõike 2 punktis d osutatud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ ja punktis f osutatud soolise võrdõiguslikkuse ***ja soolõime*** põhimõtte ühtne kohaldamine, liidu programmide ja meetmete tulemuslikkuse seire ja aruandluse eeskirjad, liidu rahastamisportaali loomise eeskirjad, programmide hindamise eeskirjad ning muud horisontaalsed sätted, mida kohaldatakse kõigi liidu programmide suhtes, näiteks need, mis käsitlevad teavet, teavitamist ja nähtavust, võttes samal ajal arvesse meetmete ja prioriteetide ulatust ja laadi. ***Sellega seoses tuleks soolise võrdõiguslikkuse aspekt lõimida rahastamistsükli kavandamisse, rakendamisse, järelevalvesse, aruandlusse ning hindamisse ja auditeerimisse ja tagada, et ükski otseselt või kaudselt toetatav meede ei kahjusta soolist võrdõiguslikkust. Programmi vahe- ja lõpphindamise käigus tuleks hinnata soolist mõju, et selgitada välja, mil määral aitab programm saavutada soolist võrdõiguslikkust ja ega see ei avalda soolisele võrdõiguslikkusele ettekavatsematult negatiivset mõju. Soolise võrdõiguslikkuse lõimimine programmi kõikidesse tegevussuundadesse, sealhulgas kultuuri ja MEDIA+ tegevussuundadesse, on esmatähtis, et tagada poliitika sidusus ja liidu väärtuste tulemuslik rakendamine.***

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 35 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(35a) Võttes arvesse programmi eri tegevussuundade meetmete erinevat olemust ja ulatust, on tähtis, et kõik projekti toetusesaajate kogutud üksikandmed esitataks asjakohasel juhul liigitatuna bioloogilise ja sotsiaalse soo näitajate järgi. Samuti on oluline anda

	taotlejatele teavet selle kohta, kuidas võtta soolist võrdõiguslikkust arvesse, sealhulgas teavet selliste soolõime vahendite kasutamise kohta nagu soolise mõju hindamine ja mõõdetavad näitajad, mille alusel hinnata edusamme soolise võrdõiguslikkuse suunas, sealhulgas naiste ja alaesindatud rühmade osalemist programmi rahastamises.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 36

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(36) Programmiga tuleks toetada ka programmi teabepunktide rolli, mida liikmesriikidel on võimalik luua ning mis peaksid andma taotlejatele suuniseid ja abi seoses rahastamisvõimaluste ja piiriülese koostööga, aidates kaasa programmi tulemustest teavitamisele ning nende nähtavusele ja levitamisele kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) [XXX]* [tulemusraamistiku määrus]. Programmi teabepunktid peaksid täitma oma ülesandeid sõltumatult ja ilma et avaliku sektori asutused sekkuksid nende otsuste tegemisse ning neil ei tohiks olla mingit vastutust programmi juhtimise eest[25].	(36) Programmiga tuleks toetada ka programmi teabepunktide rolli, mida liikmesriikidel on võimalik luua ning mis peaksid andma taotlejatele suuniseid ja abi seoses rahastamisvõimaluste ja piiriülese koostööga, aidates kaasa programmi tulemustest teavitamisele ning nende nähtavusele ja levitamisele kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) [XXX]* [tulemusraamistiku määrus]. Programmi teabepunktid peaksid täitma oma ülesandeid sõltumatult ja ilma et avaliku sektori asutused sekkuksid nende otsuste tegemisse ning neil ei tohiks olla mingit vastutust programmi juhtimise eest[25]. ***Programmi teabepunktid peaksid tagama, et teave on kättesaadav väikestele, naiste juhitud ja kohapeal tegutsevatele organisatsioonidele, sealhulgas sellistele, mis tegutsevad äärealadel või alateenindatud piirkondades.***
[25] Selleks et edendada programmi riiklikul tasandil, anda asjakohast teavet liidu poliitika raames pakutava eri liiki rahalise toetuse kohta ja aidata ettevõtjatel programmi raames toetust taotleda, toetatakse programmiga programmi teabepunktide loomist osalevates riikides.	[25] Selleks et edendada programmi riiklikul tasandil, anda asjakohast teavet liidu poliitika raames pakutava eri liiki rahalise toetuse kohta ja aidata ettevõtjatel programmi raames toetust taotleda, toetatakse programmiga programmi teabepunktide loomist osalevates riikides.

Teabepunktide tegevuse eesmärk on muu hulgas suurendada programmi tulemustest teavitamisele ning nende nähtavusele ja levitamisele kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 202X/XXXX, millega kehtestatakse eelarvekulude jälgimise ja eelarve tulemuslikkuse raamistik, sealhulgas kõigi liidu programmide suhtes kohaldatavad teavitamis-, teabevahetus- ja nähtavuskohustustega seotud eeskirjad, eelkõige toetusesaajate ja rakenduspartnerite kohustused.	Teabepunktide tegevuse eesmärk on muu hulgas suurendada programmi tulemustest teavitamisele ning nende nähtavusele ja levitamisele kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 202X/XXXX, millega kehtestatakse eelarvekulude jälgimise ja eelarve tulemuslikkuse raamistik, sealhulgas kõigi liidu programmide suhtes kohaldatavad teavitamis-, teabevahetus- ja nähtavuskohustustega seotud eeskirjad, eelkõige toetusesaajate ja rakenduspartnerite kohustused.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 40

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(40) Käesoleva määrusega luuakse aastateks 2028–2034 programm, mis asendab määrustega (EL) 2021/692 ja (EL) 2021/818 aastateks 2021–2027 loodud programmid. Määrused (EL) 2021/692 ja (EL) 2021/818 tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada,	*(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)*

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Programmi üldeesmärk on edendada kultuurilist ja keelelist mitmekesisust ja pärandit, suurendada kultuuri- ja loomesektori, eelkõige meedia- ja audiovisuaaltööstuse konkurentsivõimet, kaitsta kunsti- ja meediavabadust ning kaitsta ja edendada võrdõiguslikkust, kodanikuaktiivsust, õigusi ja väärtusi, mis on sätestatud aluslepingutes ja hartas, suurendades sellega demokraatlikku osalust ja ühiskonna vastupanuvõimet.	1. Programmi üldeesmärk on edendada kultuurilist ja keelelist mitmekesisust ja pärandit, suurendada kultuuri- ja loomesektori, eelkõige meedia- ja audiovisuaaltööstuse konkurentsivõimet, kaitsta kunsti- ja meediavabadust ning kaitsta ja edendada kaasamist, võrdõiguslikkust, soolist võrdõiguslikkust, mitmekesisust, osalust, kodanikuaktiivsust, õigusi ja väärtusi, mis on sätestatud aluslepingutes ja hartas, suurendades sellega demokraatlikku osalust ja

	ühiskonna vastupanuvõimet. ***Programmiga edendatakse naiste õigusi ja soolist võrdõiguslikkust, naiste võimestamist ja kaasavaid ühiskondi ning võideldakse aktiivselt sooliste stereotüüpide ja struktuurse diskrimineerimise vastu. Sellega edendatakse ka naiste (kogu nende mitmekesisuses), LGBTIQ-inimeste, puuetega inimeste, vähemuste hulka kuuluvate inimeste ja sotsiaalselt tõrjutud rühmade tõhusat osalemist, sealhulgas käesoleva programmi raames rahastamisele juurdepääsu kaudu, ja sellesse lõimitakse valdkonnaülene lähenemine.***

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt a – alapunkt i

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
i. toetada piiriülest kultuuriloomet, -koostööd, kultuurielus osalemist ja sellele juurdepääsetavust ning kultuuriteoste piiriülest levitamist, tugevdades samal ajal kultuuri- ja loomesektori sotsiaalset, majanduslikku ja rahvusvahelist mõõdet (edaspidi „kultuur“);	i. toetada piiriülest kultuuriloomet, -koostööd, kultuurielus osalemist ja sellele juurdepääsetavust ning kultuuriteoste piiriülest levitamist ***ning edendada ja austada soolist võrdõiguslikkust ning naiste ja tõrjutud rühmade osalemist***, tugevdades samal ajal kultuuri- ja loomesektori sotsiaalset, majanduslikku ja rahvusvahelist mõõdet ***ning kandes edasi liidu alusväärtusi*** (edaspidi „kultuur“);

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt b – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
ii. edendada vaba, elujõulist ja mitmekesist liidu teabeökosüsteemi, eelkõige toetades vaba ja sõltumatut ajakirjandust ja uudistemeediat, parandades kodanike juurdepääsu usaldusväärsele	ii. edendada vaba, elujõulist***, kaasavat, turvalist*** ja mitmekesist liidu teabeökosüsteemi, eelkõige toetades vaba ja sõltumatut ajakirjandust ja uudistemeediat, parandades kodanike juurdepääsu usaldusväärsele teabele ja

teabele ja võideldes desinformatsiooni vastu (edaspidi „uudised“);	võideldes desinformatsiooni***, sealhulgas soopõhise desinformatsiooni*** vastu***, edendades seejuures põhjalikult liidu alusväärtusi, sealhulgas soolist võrdõiguslikkust*** (edaspidi „uudised“);

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt c – alapunkt i

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
i. aidata kaitsta ja edendada põhiõigusi, võrdõiguslikkust ***ja*** mittediskrimineerimist ning aluslepingutes sätestatud liidu kodanike õigusi, sealhulgas kodanike vaba liikumist, ***ning suurendada*** kodanikuühiskonna mõjuvõimu (edaspidi „õigused, võrdõiguslikkus, kodanikud ja kodanikuühiskond“);	i. aidata kaitsta***, soodustada*** ja edendada põhiõigusi, võrdõiguslikkust***, sealhulgas soolist võrdõiguslikkust,*** mittediskrimineerimist ning aluslepingutes ***ja hartas*** sätestatud liidu kodanike õigusi, sealhulgas kodanike vaba liikumist, ***suurendades*** kodanikuühiskonna mõjuvõimu (edaspidi „õigused, ***võrdõiguslikkus, sooline*** võrdõiguslikkus, kodanikud ja kodanikuühiskond“);

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt c – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
ii. aidata võidelda soolise vägivalla ning laste ja muude vägivallaohus olevate rühmade vastase vägivalla vastu (edaspidi „Daphne“);	***välja jäetud***

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt c – alapunkt iii

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
iii. aidata suurendada demokraatlikku osalust ja edendada õigusriigi põhimõtte	iii. aidata suurendada demokraatlikku osalust ja ***aktiivsust, soodustades kaasatust ja soolist tasakaalu, ja*** edendada õigusriigi

järgimist (edaspidi „demokraatlik osalus ja õigusriik“).	põhimõtte järgimist (edaspidi „demokraatlik osalus ja õigusriik“).

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	ca) Daphne tegevussuund:
	i. aitab kaasa soolise vägivalla kõigi vormide, sealhulgas kübervägivalla ning lastevastase ja muude riskirühmade vastase vägivalla ennetamisele ja selle vastu võitlemisele ning ohvrite ja vägivalla üleelanute kaitsmise ja toetamise tagamisele (edaspidi „täisleppimatus soolise vägivalla suhtes“);

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Selleks et maksimeerida kõigi lõikes 2 nimetatud tegevussuundade mõju ja suurendada nende koostoimet, toetatakse programmiga valdkonnaüleseid ja horisontaalseid tegevusi, mis aitavad saavutada lõikes 1 nimetatud üldeesmärki, eelkõige arendades koostoimet kultuuri- ja meediasektori ja kodanikuühiskonna vahel ning edendades valdkondadevahelist koostööd ja innovatsiooni.	3. Selleks et maksimeerida kõigi lõikes 2 nimetatud tegevussuundade mõju ja suurendada nende koostoimet, toetatakse programmiga valdkonnaüleseid ja horisontaalseid tegevusi, mis aitavad saavutada lõikes 1 nimetatud üldeesmärki, eelkõige arendades koostoimet kultuuri- ja meediasektori ja kodanikuühiskonna vahel ning edendades valdkondadevahelist koostööd ja innovatsiooni***, säilitades kõigi nelja suuna eriomase identiteedi ja autonoomia. AgoraEU eesmärkide vahelise koostoime edendamise eesmärk ei tohi siiski kahjustada, seada ebasoodsasse olukorda ega muul viisil piirata selliste projektiettepanekute rahastamiskõlblikkust või hindamist, mis keskenduvad üksnes AgoraEU ühele eesmärgile.***

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
a) edendada eri vormides piiriülest kultuuriloomet, -koostööd ja -vahetust, sealhulgas kunstnike ning kultuuri- ja loometöötajate liikuvuse, kunstiresidentuuride ning igas suuruses organisatsioonide vaheliste partnerluste kaudu;	a) edendada eri vormides piiriülest kultuuriloomet, -koostööd ja -vahetust, sealhulgas kunstnike ning kultuuri- ja loometöötajate liikuvuse, kunstiresidentuuride ning igas suuruses organisatsioonide vaheliste partnerluste kaudu***, käsitledes sellega seoses soolist ebavõrdsust***;

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
b) parandada kultuurilise kaasamise kaudu kõigi, eelkõige noorte juurdepääsu kultuurile ja kultuuripärandile ning neis osalemist ning tugevdada sotsiaalset vastupanuvõimet ja ühtekuuluvust, eelkõige põlvkondadevahelist õiglust, võrdõiguslikkust ja mitmekesisust;	b) parandada kultuurilise kaasamise kaudu kõigi, eelkõige noorte juurdepääsu kultuurile ja kultuuripärandile ning neis osalemist ning tugevdada sotsiaalset vastupanuvõimet ja ühtekuuluvust, eelkõige põlvkondadevahelist õiglust, võrdõiguslikkust ja mitmekesisust***, tegeledes samas soolise ebavõrdsusega kultuurisektoris***;

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõik 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
e) edendada kultuuripoliitika arendamist liidu tasandil koostöö tegemise ja heade tavade vahetamise kaudu ning parandada tõendusbaasi tõhusama andmete	e) edendada kultuuripoliitika arendamist liidu tasandil koostöö tegemise ja heade tavade vahetamise kaudu ning parandada tõendusbaasi tõhusama andmete kogumise, andmeanalüüsi***, sealhulgas***

kogumise, andmeanalüüsi ja katsemeetmete abil;	***bioloogilise ja sotsiaalse soo alusel eristatud andmed,*** ja katsemeetmete abil;

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõik 1 – punkt f a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	fa) edendada soolist võrdõiguslikkust ja mittediskrimineerimist, kasutades kultuuri ja kultuuri väljendusvorme teadlikkuse suurendamise, dialoogi ja ühiskondlike muutuste vahendina, julgustades kultuuri- ja loomesektoreid tegelema sooliste stereotüüpide ning struktuurse soolise ebavõrdsuse ja vaenukõnega ning toetades naiste ja haavatavas olukorras olevate rühmade kaasamist ja võrdset esindatust kultuuri- ja loomesektorites;

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Kultuuri erieesmärgi rakendamisel võetakse täielikult arvesse kunstivabadust ja kultuuri väljendusvormide mitmekesisust ning aidatakse ***parandada*** kunstnike ning kultuuri- ja loometöötajate töötingimusi.	Kultuuri erieesmärgi rakendamisel võetakse täielikult arvesse kunstivabadust ja kultuuri väljendusvormide mitmekesisust ning aidatakse ***edendada*** kunstnike ning kultuuri- ja loometöötajate ***õiglasi*** töötingimusi.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
c) suurendada Euroopa audiovisuaalteoste publikut, sealhulgas	c) suurendada Euroopa audiovisuaalteoste publikut, sealhulgas

Euroopa kinode, festivalide ja teavituskampaaniate võrgustiku kaudu, ning tegeleda eelkõige Euroopa noorte ja alateenindatud kogukondadega;	Euroopa kinode, festivalide ja teavituskampaaniate võrgustiku kaudu, ning tegeleda eelkõige Euroopa noorte***,*** ***naiste*** ja ***tütarlaste ning*** alateenindatud kogukondadega;

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
d) toetada Euroopa videomängude ja immersiivse sisu arendamist ja prototüüpide loomist, sealhulgas turutestimise, reklaamimise ja leitavuse***,*** sihtrühmapõhiste strateegiate ning kõigil platvormidel levitamise kaudu;	d) toetada Euroopa videomängude***,*** ***eelkõige soolise võrdõiguslikkuse edendamisele kaasa aitavate videomängude*** ja immersiivse sisu arendamist ja prototüüpide loomist, sealhulgas turutestimise, reklaamimise ja leitavuse sihtrühmapõhiste strateegiate ning kõigil platvormidel levitamise kaudu;

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
e) edendada talentide arendamist ***ning toetada*** rahastamise kättesaadavust, ettevõtetevahelisi vahetusi ja võrgustike loomist, uuenduslike vahendite, ärimudelite ja meediavaldkondadeülese intellektuaalomandi kasutamise strateegiate kasutuselevõtmist, eelkõige reageerimaks loomingulistele, turu- ja tehnoloogilistele muutustele;	e) edendada talentide arendamist***,*** ***soodustades muu hulgas audiovisuaalsektoris naiste juhtivatele positsioonidele tõusmist ja otsuseid tegevat rolli, lihtsustada*** rahastamise kättesaadavust, ettevõtetevahelisi vahetusi ja võrgustike loomist, uuenduslike vahendite, ärimudelite ja meediavaldkondadeülese intellektuaalomandi kasutamise strateegiate kasutuselevõtmist, eelkõige reageerimaks loomingulistele, turu- ja tehnoloogilistele muutustele***, pöörates erilist tähelepanu soolise võrdõiguslikkuse, naiste ettevõtluse ja ärivõimalustele juurdepääsu toetamisele***;

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 1 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	ea) toetada kaasavat ja turvalist meediakeskkonda, edendades soolist võrdõiguslikkust, võideldes kübervägivalla ja soolise desinformatsiooni vastu, tegeledes sooliste stereotüüpidega meediasisus ning edendades soolise võrdõiguslikkuse vaatenurkade lisamist, naiste võimestamist ning naiste ja haavatavas olukorras olevate rühmade esindatust audiovisuaal- ja videomängusektoris;

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
a) kaitsta uudistemeediakanaleid ja ***ajakirjanikke***, eriti kui nad seisavad silmitsi ohtudega, jälgida ja hinnata meediavabadust ja meedia mitmekesisust siseturul ohustavaid riske ja tegeleda nendega ning edendada ajakirjandus- ja toimetamisstandardeid;	a) kaitsta uudistemeediakanaleid***,*** ***ajakirjanikke*** ja ***teisi meediatöötajaid***, eriti kui nad seisavad silmitsi ohtudega ***internetis ja väljaspool seda, sealhulgas ahistamise, vaenukõne, küberahistamise ja hirmutamisega, pöörates erilist tähelepanu naisajakirjanikele, keda sooline digivägivald rohkem ähvardab***, jälgida ja hinnata meediavabadust ja meedia mitmekesisust siseturul ohustavaid riske ja tegeleda nendega***, et kaitsta avaliku arutelu usaldusväärsust ja toetada demokraatlikke väärtusi,*** ning edendada ajakirjandus- ja toimetamisstandardeid;

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
d) tõhustada koostööd ja edendada meetmeid, mille eesmärk on jälgida ja kaitsta veebipõhist teaberuumi, sealhulgas avastada desinformatsiooni ning välisriigist lähtuvaid infomanipulatsioone ja sekkumisi ning nende vastu võidelda, aidates sellega suurendada kõikjal liidus vastupanuvõimet;	d) tõhustada koostööd ja edendada meetmeid, mille eesmärk on jälgida ja kaitsta veebipõhist teaberuumi, sealhulgas avastada desinformatsiooni***, kaasa arvatud soopõhist desinformatsiooni ja naisi, LGBTIQ-inimesi ja võrdõiguslikkuse poliitikat ründavaid soolise võrdõiguslikkuse vastaseid narratiive,*** ning välisriigist lähtuvaid infomanipulatsioone ja sekkumisi ning nende vastu võidelda, aidates sellega suurendada kõikjal liidus vastupanuvõimet;

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõik 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
e) edendada digikirjaoskust ja meediapädevust, et võimaldada kodanikel, sealhulgas noortel, kasutada teabeökosüsteemi ja arendada kriitilist arusaamist sellest;	e) edendada digikirjaoskust ja meediapädevust, ***sealhulgas suurendada teadlikkust kahjulikest soostereotüüpidest, soolisest vägivallast ja küberkiusamisest ning sellest, kuidas neid ära tunda ja nende vastu võidelda,*** et võimaldada kodanikel, sealhulgas noortel, kasutada teabeökosüsteemi ja arendada kriitilist arusaamist sellest ***ning mõista selle mõju demokraatias osalemisele ja demokraatia vastupanuvõimele***;

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
a) edendada võrdõiguslikkust ning ennetada soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimist ning kõiki rassismi ja sallimatuse vorme ja võidelda nende vastu;	a) edendada võrdõiguslikkust ning ennetada ***struktuurset ebavõrdsust ja soo, sotsiaalse*** soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse***, sooidentiteedi või sootunnuste*** alusel

	diskrimineerimist ning kõiki rassismi ja sallimatuse vorme***, sealhulgas ksenofoobiat, homofoobiat, lesbofoobiat, bifoobiat, transfoobiat ja interfoobiat,*** ja võidelda nende ***ning mitmekordse ja läbipõimunud diskrimineerimise*** vastu;

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
b) edendada soolist võrdõiguslikkust, soolõimet ja naiste võimestamist ning kaitsta ja edendada naiste võimalusi oma õigusi täiel määral kasutada;	b) edendada soolist võrdõiguslikkust, soolõimet ja naiste võimestamist ning kaitsta ja edendada naiste võimalusi oma õigusi***, sealhulgas seksuaal- ja reproduktiivtervist ning sellega seotud õigusi,*** täiel määral kasutada;

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
d) kaitsta ja edendada lapse õigusi;	d) kaitsta ja edendada lapse õigusi***, sealhulgas veebikeskkonnas***;

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõik 1 – punkt f

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
f) edendada elujõulist kodanikuühiskonna tegutsemisruumi, suurendades selliste kodanikuühiskonna organisatsioonide, inimõiguste kaitsjate ja teiste asjaomaste osalejate suutlikkust, kes kaitsevad ja edendavad kõigil tasanditel aluslepingus sätestatud õigusi ja ***suurendavad kodanike teadlikkust***	f) edendada elujõulist kodanikuühiskonna tegutsemisruumi, suurendades selliste kodanikuühiskonna organisatsioonide, inimõiguste kaitsjate ja teiste asjaomaste osalejate***, eelkõige naiste õiguste organisatsioonide, naiste juhitavate organisatsioonide ja rohujuuretasandi organisatsioonide***

nendest, edendavad ELi demokraatia ***vastupanuvõimet***, ***mittediskrimineerimist ja võrdõiguslikkust ja laiemalt selliste liidu väärtuste nagu põhiõiguste***, ***õigusriigi põhimõtte*** ja ***demokraatia austamist*** ning ***kaitsevad ja edendavad harta järgimist***, ***ning pakkudes neile*** rahalist tuge.	suutlikkust, kes kaitsevad ja edendavad kõigil tasanditel aluslepingus ***ja hartas*** sätestatud õigusi ja ***kaitsevad selliseid liidu väärtusi nagu*** demokraatia***, õigusriik***, ***võrdõiguslikkus, sealhulgas sooline võrdõiguslikkus***, ja ***diskrimineerimise keeld,*** ning ***pakkudes neile kättesaadavat, prognoositavat***, ***kestlikku ja mitmeaastast*** rahalist tuge.

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Artikkel 8	***välja jäetud***
Daphne	
CERV+ tegevussuuna Daphne erieesmärk keskendub järgmistele ülesannetele:	
a) ennetada igasugust naiste ja tütarlaste vastast soolist vägivalda, koduvägivalda ning laste, noorte ja eakate, LGBTIQ-inimeste, puuetega inimeste ja teiste riskirühmade vastast vägivalda, reageerida sellele ning võidelda selle vastu kõigil tasanditel ;	
b) kaitsta ja toetada kõiki punktis a osutatud vägivalla otseseid ja kaudseid ohvreid;	
c) toetada Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni eesmärkide saavutamist liidus.	

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
a) kaitsta ja edendada liidu kodakondsusega seotud õigusi ja kodanike	a) kaitsta ja edendada liidu kodakondsusega seotud õigusi ja kodanike

osalemist ja kaasatust liidu demokraatlikus ja ühiskondlikus elus ning toetada avatud, vastupidavat, õigustel põhinevat ja ***võrdset*** ühiskonda, mis põhineb õigusriigi põhimõttel;	osalemist ja kaasatust liidu demokraatlikus ja ühiskondlikus elus***, sealhulgas edendades naiste võrdset osalemist ja tasakaalustatud esindatust poliitilises ja avalikus elus,*** ning toetada avatud, vastupidavat, õigustel põhinevat ***ning sooliselt võrdõiguslikku*** ja ***mittediskrimineerivat*** ühiskonda, mis põhineb õigusriigi põhimõttel;

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
c) edendada kodanikuteadlikkust ning paremat arusaamist liidust, selle ühisest ajaloost, mälust ja mitmekesisusest, et edendada vastastikust mõistmist ja sallivust.	c) edendada kodanikuteadlikkust ning paremat arusaamist liidust, selle ühisest ajaloost, mälust ja mitmekesisusest, ***sealhulgas naiste õiguste ja LGBTIQ-liikumiste panusest sellistesse liidu väärtustesse nagu demokraatia, põhiõigused ja võrdõiguslikkus,*** et edendada vastastikust mõistmist ja sallivust.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus
IV a peatükk (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	IVa Daphne tegevussuund

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 9a
	Daphne tegevussuund

Daphne tegevussuuna soolise vägivalla suhtes täisleppimatuse kohaldamise erieesmärk keskendub järgmistele ülesannetele:

a) ennetada igasugust soolist vägivalda, sealhulgas küberahistamist, küberjälitamist, seksuaalset ärakasutamist ja intiimse sisu nõusolekuta levitamist, olenemata sellest, kas see on ehtne või digitaalselt manipuleeritud, majanduslikku vägivalda ja uusi digivägivalla vorme, koduvägivalda ning igasugust naiste ja tütarlaste, laste, noorte ja eakate, LGBTIQ-inimeste, puuetega inimeste ja teiste riskirühmade vastast vägivalda, reageerida sellele ning võidelda selle vastu kõigil tasanditel;

b) kaitsta ja toetada kõiki punktis a osutatud vägivalla otseseid ja kaudseid ohvreid ja üleelanuid, sealhulgas naissoost inimõiguste kaitsjaid ja avalikus elus osalevaid naisi, kes on oma soo tõttu sihtmärgiks võetud, ning toetada tugiteenistusi ja muid eriteadmistega rohujuuretasandi organisatsioone, kes osutavad otsest abi vägivalla ja soolise vägivalla üleelanutele kättesaadavate, sootundlike ja traumateadlike teenuste kaudu;

c) toetada Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni ja direktiivi (EL) 2024/1385[1a] eesmärkide saavutamist liidus, sealhulgas ennetus-, kaitse- ja süüdistuse esitamise meetmete ning koordineeritud poliitika kaudu;

d) edendada teadlikkuse suurendamise, haridus- ja ennetusmeetmeid, sealhulgas nõusoleku keskse rolli kohta seksuaalsuhetes ja soolise vägivalla kohta digikeskkonnas, et võidelda soolise vägivalla kõigi vormide ja sooliste stereotüüpide vastu;

e) toetada võrreldavate andmete kogumist, teadusuuringuid ja parimate tavade

vahetamist soolise vägivalla, sealhulgas selle veebimõõtme kohta.

[1a] ELT L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj.

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
a) valdkondadevaheline koostöö ja innovatsioon kultuuri-, meedia- ja kodanikuühiskonna valdkonnas ning avaliku arutelu usaldusväärsuse kaitse; seeläbi tugevdatakse demokraatia vastupanuvõimet, ühiskonna valmisolekut ning kultuurilist ja kodanikuaktiivsust;	a) valdkondadevaheline koostöö ja innovatsioon kultuuri-, meedia- ja kodanikuühiskonna valdkonnas ning avaliku arutelu usaldusväärsuse kaitse***, sealhulgas kaitse soopõhise desinformatsiooni eest***; seeläbi tugevdatakse demokraatia vastupanuvõimet, ühiskonna valmisolekut ning kultuurilist ja kodanikuaktiivsust;

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
b) uuenduslike vahendite ja sisutehnoloogia, eelkõige tehisintellekti vastutustundlik kasutamine ning oskuste arendamine ja suutlikkuse suurendamine valdkondadevaheliste lähenemisviiside kaudu;	b) uuenduslike vahendite ja sisutehnoloogia, eelkõige tehisintellekti vastutustundlik***, eetiline, läbipaistev ja mittediskrimineeriv*** kasutamine***, millega tagatakse, et sellised tehnoloogiad mitte ainult ei korda ega võimenda soolist kallutatust või diskrimineerimist, vaid aitavad ka nende vastu võidelda,*** ning oskuste arendamine ja suutlikkuse suurendamine valdkondadevaheliste lähenemisviiside kaudu;

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 10 – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
c) kultuuri-, meedia- ja kodanikuühiskonna valdkonnas asjakohaste liidu õigusaktide ja poliitika väljatöötamise, rakendamise ja seire meetmed, mida vajaduse korral rakendatakse ka riiklike ametiasutuste ja sidusrühmade vahelise koostöö kaudu;	c) kultuuri-, meedia- ja kodanikuühiskonna valdkonnas asjakohaste liidu õigusaktide ja poliitika väljatöötamise, rakendamise ja seire meetmed, ***sealhulgas järelevalve nende soolise võrdõiguslikkuse alase mõju üle ning kooskõla üle liidu väärtustega, mis on sätestatud aluslepingutes, hartas ja kohaldatavates rahvusvahelistes inimõiguste konventsioonides,*** mida vajaduse korral rakendatakse ka riiklike ametiasutuste ja sidusrühmade vahelise koostöö kaudu;

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõik 1 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	da) valdkondadeülesed meetmed ja programmid, millega soodustatakse ja edendatakse soolist võrdõiguslikkust, naiste õigusi ja soolõimet, sealhulgas aktiivne võitlemine sooliste stereotüüpide ja soolise võrdõiguslikkuse vastaste narratiivide vastu, kasutades süstemaatiliselt soolise mõju hindamist, kogudes sooliselt eristatud andmeid ning tegeledes mitmekordse ja läbipõimunud diskrimineerimisega;

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Valdkonnaüleste ja horisontaalsete prioriteetide ja tegevuste rahastamine	Valdkonnaüleste ja horisontaalsete prioriteetide ja tegevuste rahastamine määratakse kindlaks nende laadi ja ulatuse

määratakse kindlaks nende laadi ja ulatuse alusel.

alusel. ***AgoraEU eesmärkide vahelise koostoime edendamise eesmärk ei tohi siiski kahjustada, seada ebasoodsasse olukorda ega muul viisil piirata selliste projektiettepanekute rahastamiskõlblikkust või hindamist, mis keskenduvad üksnes AgoraEU ühele eesmärgile.***

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. Lõikes 1 sätestatud rahastamispaketist eraldatakse vähemalt 16 % selliste meetmete toetamiseks, millega ennetatakse soolise vägivalla kõiki vorme ja võideldakse nende vastu kõigil tasanditel (Daphne tegevussuund);

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1b. Demokraatia, kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste (CERV+) tegevussuuna jaoks ette nähtud rahastamispaketist eraldatakse vähemalt 10 % meetmetele, millega edendatakse soolist võrdõiguslikkust, soolõimet ja naiste võimestamist ning kaitstakse ja edendatakse naiste võimalusi oma õigusi täiel määral kasutada;

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 1 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1c. Artiklites 7, 8 (CERV+ tegevussuund) ning 9 (Daphne tegevussuund) sätestatud eesmärkide jaoks ette nähtud rahastamispaketist eraldatakse vähemalt 60 % kodanikuühiskonna organisatsioonide tegevuse toetamiseks.

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 11a
	Rahastamiskord
	1. Kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 183 lõike 2 punktiga b nähakse programmiga ette prognoositav ja stabiilne rahastamine kodanikuühiskonna organisatsioonidele, kes osalevad liidu õigusaktide ja poliitika väljatöötamises, rakendamises ja täitmise tagamises ja kes tegutsevad peamiselt CERV+ ja Daphne tegevussuundadega hõlmatud valdkondades, mis on loetletud artiklites 7, 8 ja 9, sealhulgas tegevustoetuste andmise kaudu, et tagada nende sõltumatus ja kestlikkus, säilitades samal ajal läbipaistva, õiglase ja kaasava järelevalve.
	2. Programmiga nähakse ette võimalus anda rahalist toetust kolmandatele isikutele, et tagada CERV+ ja Daphne tegevussuundade vahendite kättesaadavus kohaliku, piirkondliku, riikliku ja riikidevahelise tasandi kodanikuühiskonna organisatsioonidele, sealhulgas kohalikele rohujuure tasandi kodanikuühiskonna organisatsioonidele.

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Liikmesriigid, liidu institutsioonid, organid ja asutused, kolmandad riigid, rahvusvahelised organisatsioonid, rahvusvahelised finantsasutused või muud kolmandad isikud võivad programmi täiendavalt rahaliselt või mitterahaliselt toetada. Täiendavat rahalist toetust käsitatakse sihtotstarbelise välistuluna määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 21 lõike 2 punktide a, d või e või artikli 21 lõike 5 tähenduses.	1. Liikmesriigid, liidu institutsioonid, organid ja asutused, kolmandad riigid, rahvusvahelised organisatsioonid, rahvusvahelised finantsasutused või muud kolmandad isikud võivad programmi täiendavalt rahaliselt või mitterahaliselt toetada. ***Selliseid täiendavaid toetusi rakendatakse kooskõlas programmi eesmärkidega, sealhulgas pühendumusega soolisele võrdõiguslikkusele ning kohaldades soolõimet.*** Täiendavat rahalist toetust käsitatakse sihtotstarbelise välistuluna määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 21 lõike 2 punktide a, d või e või artikli 21 lõike 5 tähenduses.

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Vahendeid, mis on liikmesriikidele eraldatud koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise raames, võib liikmesriikide palvel teha kättesaadavaks programmi jaoks. Komisjon haldab neid vahendeid otse või kaudselt kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 62 lõike 1 punktiga a või c. Need täiendavad käesoleva määruse artikli 11 lõikes 1 osutatud summat. Neid vahendeid kasutatakse asjaomaste liikmesriikide huvides. Kui komisjon ei ole võtnud eelarvet otse või kaudselt täites juriidilist kohustust programmi jaoks selliselt kättesaadavaks tehtud täiendavate summade osas, võib vastavad kulukohustustega sidumata summad asjaomase liikmesriigi taotlusel ühte või	2. Vahendeid, mis on liikmesriikidele eraldatud koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise raames, võib liikmesriikide palvel teha kättesaadavaks programmi jaoks. Komisjon haldab neid vahendeid otse või kaudselt kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 62 lõike 1 punktiga a või c. Need täiendavad käesoleva määruse artikli 11 lõikes 1 osutatud summat. Neid vahendeid kasutatakse asjaomaste liikmesriikide huvides. ***Nende kasutamisel järgitakse ELi lepingu artiklis 2 osutatud liidu väärtusi, sealhulgas soolist võrdõiguslikkust ja mittediskrimineerimist.*** Kui komisjon ei ole võtnud eelarvet otse või kaudselt täites juriidilist kohustust programmi jaoks selliselt kättesaadavaks tehtud täiendavate

mitmesse vastavasse lähteprogrammi või nende õigusjärglasesse tagasi kanda.	summade osas, võib vastavad kulukohustustega sidumata summad asjaomase liikmesriigi taotlusel ühte või mitmesse vastavasse lähteprogrammi või nende õigusjärglasesse tagasi kanda.

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Programmi kohaseid väljavalimismenetlusi võib korraldada eelarve otsese või kaudse täitmise raames ühiselt liikmesriikide, liidu institutsioonide, organite ja asutuste, kolmandate riikide, rahvusvaheliste organisatsioonide, rahvusvaheliste finantsasutuste või muude kolmandate isikutega (edaspidi „ühise väljavalimismenetluse partnerid“), tingimusel et on tagatud liidu finantshuvide kaitse. Selliste menetluste suhtes kohaldatakse ühtseid eeskirju ja nendega kaasnevad ühtsed juriidilised kohustused. Selleks võivad ühise väljavalimismenetluse partnerid teha programmi jaoks kättesaadavaks vahendid kooskõlas käesoleva määruse artikliga 12 või delegeerida väljavalimismenetluse rakendamise partneritele, kui see on kohaldatav kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 62 lõike 1 punktiga c. Ühises väljavalimismenetluses võivad ühise väljavalimismenetluse partnerite esindajad olla ka määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 153 lõikes 3 osutatud hindamiskomisjoni liikmed.	2. Programmi kohaseid väljavalimismenetlusi võib korraldada eelarve otsese või kaudse täitmise raames ühiselt liikmesriikide, liidu institutsioonide, organite ja asutuste, kolmandate riikide, rahvusvaheliste organisatsioonide, rahvusvaheliste finantsasutuste või muude kolmandate isikutega (edaspidi „ühise väljavalimismenetluse partnerid“), tingimusel et on tagatud liidu finantshuvide kaitse. Selliste menetluste suhtes kohaldatakse ühtseid eeskirju ja nendega kaasnevad ühtsed juriidilised kohustused. Selleks võivad ühise väljavalimismenetluse partnerid teha programmi jaoks kättesaadavaks vahendid kooskõlas käesoleva määruse artikliga 12 või delegeerida väljavalimismenetluse rakendamise partneritele, kui see on kohaldatav kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 62 lõike 1 punktiga c. Ühises väljavalimismenetluses võivad ühise väljavalimismenetluse partnerite esindajad olla ka määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 153 lõikes 3 osutatud hindamiskomisjoni liikmed***, kusjuures soodustatakse soolist tasakaalu***.

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 7

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
7. Määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 153 lõike 3 kohaldamisel võib hindamiskomisjon koosneda osaliselt või täielikult sõltumatutest välisekspertidest.	7. Määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 153 lõike 3 kohaldamisel võib hindamiskomisjon koosneda osaliselt või täielikult sõltumatutest välisekspertidest. ***Hindamiskomisjonide koosseisus soodustatakse soolist tasakaalu.***

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 8

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
8. Kui programmi „Loov Euroopa“ kultuuri tegevussuuna raames rahastust taotlevad üksused on viimase kahe aasta jooksul saanud üle 50 % oma iga-aastastest tuludest avaliku sektori allikatest, loetakse neil olevat programmi meetmete elluviimiseks vajalik finants-, kutsealane ja haldussuutlikkus. Nad ei pea kõnealuse suutlikkuse tõendamiseks lisadokumente esitama.	8. Kui programmi „Loov Euroopa“ kultuuri tegevussuuna raames rahastust taotlevad üksused on viimase kahe aasta jooksul saanud üle 50 % oma iga-aastastest tuludest avaliku sektori allikatest, loetakse neil olevat programmi meetmete elluviimiseks vajalik finants-, kutsealane ja haldussuutlikkus. Nad ei pea kõnealuse suutlikkuse tõendamiseks lisadokumente esitama. ***Finantssuutlikkust hinnatakse mittediskrimineerival viisil ja sellega tagatakse naiste juhitavatele organisatsioonidele võrdsed võimalused.***

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 15a
	Meetmete liigid
	Käesoleva määruse alusel võib rahastada meetmeid, mis aitavad kaasa mõne artiklis 3 täpsustatud eesmärgi saavutamisele. Rahastamiskõlblikud on eelkõige I lisas loetletud tegevusvaldkonnad.

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2024/2509 kehtestatakse rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid, et toetada artiklis 3 sätestatud eesmärkide saavutamist, ning neid kohaldatakse kõigi programmi kohaste väljavalimismenetluste suhtes.	1. Kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2024/2509 kehtestatakse rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid, et toetada artiklis 3 sätestatud eesmärkide saavutamist, ***sealhulgas artiklis 10 osutatud soolist võrdõiguslikkust ja muid valdkonnaüleseid prioriteete,*** ning neid kohaldatakse kõigi programmi kohaste väljavalimismenetluste suhtes.

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõige 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	6a. Väikestel piirkondadel, näiteks äärepoolseimatel piirkondadel, kus soolise võrdõiguslikkuse erinevused võivad olla suuremad, võib olla õigus korraldada eriotstarbelisi projektikonkursse, et hoida ära kahekordne diskrimineerimine ja edendada võrdset juurdepääsu programmile.

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 17 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Programmi rakendatakse määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artiklis 110 osutatud tööprogrammide kaudu. Tööprogrammides esitatakse vajaduse korral Euroopa Konkurentsivõime Fondi InvestEU	Programmi rakendatakse määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artiklis 110 osutatud tööprogrammide kaudu. Tööprogrammides ***täpsustatakse, kuidas rakendatakse käesoleva määruse artiklis 3 sätestatud***

instrumendi kaudu rakendatavad tegevused ja nendega seotud liidu toetuse määrad.	***eesmärke ja käesoleva määruse artiklis 10 osutatud valdkonnaüleseid prioriteete, sealhulgas soolist võrdõiguslikkust.*** Tööprogrammides esitatakse vajaduse korral Euroopa Konkurentsivõime Fondi InvestEU instrumendi kaudu rakendatavad tegevused ja nendega seotud liidu toetuse määrad.

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	I LISA
	PROGRAMMIGA TOETATAVAD TEGEVUSVALDKONNAD
	Artiklis 3 sätestatud programmi üld- ja erieesmärkide saavutamiseks tuleb eelkõige toetada järgmisi tegevusvaldkondi:
	1) teadlikkuse suurendamine, teabe edendamine ja levitamine programmiga hõlmatud valdkondade ja eesmärkide raames, et parandada õiguste ja väärtuste ning nendega seotud poliitika tundmist;
	2) vastastikune õppimine ja heade tavade jagamine sidusrühmade vahel, et täiendada teadmisi ja suurendada vastastikust mõistmist;
	3) analüüsi ja järelevalvega seotud tegevus, näiteks andmete ja statistika kogumine, et paremini mõista olukorda liikmesriikides ja liidu tasandil programmiga hõlmatud valdkondades ning parandada liidu õiguse, poliitika ja liidu väärtuste rakendamist liikmesriikides; ühtsete metoodikate ning vajadusel näitajate või võrdlusaluste väljatöötamine; uuringud, teadusuuringud, analüüsid ja küsitlused; hindamised; mõju hindamine ning

suuniste, aruannete ja õppematerjalide koostamine ja avaldamine;

4) asjaomaste sidusrühmade koolitamine, et parandada teadmisi poliitikast ja õigustest programmiga hõlmatud valdkondades;

5) info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendite arendamine ja hooldus;

6) programmiga hõlmatud valdkondades tegutsevate kodanikuühiskonna organisatsioonide ja mittetulunduslike sidusrühmade toetamine, et

a) suurendada nende tegutsemisvalmidust ning tagada nende teenuste, nõustamis- ja toetustegevuse piisav kättesaadavus kõigile kodanikele;

b) toetada õiguste edendamist, millega tugevdatakse ka liidu väärtuste kaitset ning edendamist ja soodustatakse õigusriigi järgimist ning demokraatlikku dialoogi, läbipaistvust ja head valitsemistava, seda ka juhul, kui kodanikuühiskonna tegevusruum kahaneb;

7) kodanike, eelkõige noorte teadlikkuse suurendamine Euroopa kultuurist, kultuuripärandist, identiteedist ja ajaloost, sealhulgas ka totalitaarsetest ja autoritaarsetest režiimidest ning muudest Euroopa uusima aja ajaloo otsustavatest sündmustest, et soodustada mäletamist ja Euroopa kodanike seotust liiduga ning soodustada sallivust, vastastikust mõistmist, kultuuride dialoogi ja mitmekesisuse austamist;

8) eri rahvustesse ja kultuuridesse kuuluvate kodanike kokkutoomine, andes neile võimaluse osaleda sõpruslinnade liikumises ja kodanikuühiskonna projektides, millega luuakse soodsad tingimused tõhusamale alt-üles lähenemisviisile ning edendatakse ühiskonnaelus osalemist ja demokraatlikku kaasatust;

9) demokraatlikuma liidu ehitamises aktiivse ja kaasava osalemise julgustamine ja hõlbustamine ning teadlikkuse suurendamine õigustest ja väärtustest kodanikuühiskonna organisatsioonide toetamise kaudu;

10) Euroopa võrgustike suutlikkuse suurendamine, et edendada ja edasi arendada liidu õigust, väärtusi, poliitikaeesmärke ja strateegiaid;

11) määruse (EL) 2019/788 rakendamise tehnilise ja korraldusliku toe rahastamine, millega toetatakse seda, et kodanikud saavad teostada oma õigust algatada ja toetada Euroopa kodanikualgatusi;

12) programmi tundmise ja selle tulemuste levitamise ja ülekantavuse suurendamine ning teavitamine nendest, sealhulgas programmikontaktpunktide loomise ja toetamise kaudu.

LISA: SISENDI DEKLARATSIOON

Vastavalt kodukorra I lisa artiklile 8 kinnitab arvamuse raportöör, et kasutas arvamuse projekti koostamisel oma arvamuses toimikuga seotud küsimuste kohta sisendmaterjali, mida ta sai järgmistelt huvide esindajatelt, kes kuuluvad kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe[1] kohaldamisalasse, või järgmistelt kolmandate riikide ametiasutuste, sealhulgas nende diplomaatiliste esinduste ja saatkondade esindajatelt:

1. Huvide esindajad, kes kuuluvad kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe kohaldamisalasse
Centre for reproductive rights End FGM European Network Equipop European Disability Forum (EDF) European Lesbian Community (EL*C) European Parliamentary Forum for Sexual & Reproductive Rights (EPF) Forbidden Colours International Planned Parenthood Federation (IPPF) Organisation Intersex International Europe e.V. (OII Europe) RECLAIM The European Roma Rights Centre (ENAR) The International Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, Queer & Intersex (LGBTQI) Youth & Student Organisation (IGLYO) Transgender Europe (TGEU) Women Against Violence Europe Network (WAVE)
2. Kolmandate riikide ametiasutuste, sealhulgas nende diplomaatiliste esinduste ja saatkondade esindajad
Puuduvad.

Eespool esitatud loetelu koostamise eest vastutab ainuisikuliselt arvamuse raportöör.

Kui loetelus on märgitud füüsiliste isikute nimi või ametikoht või mõlemad, kinnitab arvamuse raportöör, et ta on esitanud asjaomastele füüsilistele isikutele Euroopa Parlamendi andmekaitseteate nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), milles on kindlaks määratud nende isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatavad tingimused ja sellise töötlemisega seotud õigused.

[1] Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 20. mai 2021. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe kohustusliku läbipaistvusregistri kohta (ELT L 207, 11.6.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2028–2034 programm AgoraEU ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) 2021/692 ja (EL) 2021/818
Viited	COM(2025)0550 – C10-0173/2025 – 2025/0550(COD)
Vastutav(ad) komisjon(id): istungil teada andmise kuupäev	CULT LIBE 23.10.2025 23.10.2025
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	FEMM 23.10.2025
Arvamuse raportöör nimetamise kuupäev	Mélissa Camara 27.1.2026
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	24.3.2026 5.5.2026
Vastuvõtmise kuupäev	23.6.2026
Lõpphääletuse tulemus	+: 28 –: 9 0: 0

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS
NÕUANDVAS KOMISJONIS

28	+
PPE	Csaba Bogdán, Michalis Hadjipantela, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Eleonora Meleti, Mirosława Nykiel, Sirpa Pietikäinen, Giusi Princi, Michał Wawrykiewicz
PfE	Mélanie Disdier, Séverine Werbrouck
Renew	Abir Al-Sahlani, Valérie Devaux, Jana Toom, Lucia Yar
S&D	Sofie Eriksson, Lina Gálvez, Elisabeth Grossmann, Hana Jalloul Muro, Matjaž Nemec, Joanna Scheuring-Wielgus, Cecilia Strada, Marko Vešligaj
The Left	Hanna Gedin, Irene Montero, Carolina Morace
Verts/ALE	Mélissa Camara, Alexandra Geese, Benedetta Scuderi

9	-
ECR	Chiara Gemma, Bert-Jan Ruissen, Jessika van Leeuwen
ESN	Irmhild Boßdorf
NI	Judita Laššáková
PPE	Miriam Lexmann
PfE	Elisabeth Dieringer, Viktória Ferenc, Margarita de la Pisa Carrión

0	0

Kasutatud tähised:
+ : poolt
- : vastu
0 : erapooletu